

P O W I A T O W Y   U R Z Ą D   P R A C Y
W   P I L E

I N F O R M A C J A
O   S Y T U A C J I   N A   R Y N K U   P R A C Y
W   P O W I E C I E   P I L S K I M
W   2 0 0 7 R .

P I Ł A

L U T Y

2 0 0 8 r .

SPIS TREŚCI:

1. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA	3
1.1. Liczba bezrobotnych	3
1.2. Stopa bezrobocia	4
1.3. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego	5
2. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	6
2.1. Poprzednio pracujący	6
2.2. Zwolnieni z przyczyn nie dotyczących pracowników	6
2.3. Bezrobotne kobiety.....	7
2.4. Bezrobotni zamieszkali na wsi	8
2.5. Bezrobotni z prawem do zasiłku	9
3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	10
3.1. Bezrobotni w wieku do 25 roku życia	10
3.2. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	11
3.3. Osoby długotrwale bezrobotne	12
3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	13
3.5. Osoby niepełnosprawne	14
4. POPYT I PODAŻ SIŁY ROBOCZEJ WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	15
4.1. Bezrobotni wg zawodów i specjalności	15
4.2. Oferty pracy.....	17
4.3. Oferty pracy według rodzaju działalności gospodarczej	19
4.4. Oferty pracy według zawodów	20
5. NOWE REJESTRACJE I WYŁĄCZENIA Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH	24
6. DZIAŁANIA NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI BEZROBOTNYCH	25
6.1 Podjęcia pracy	25
6.2. Poradnictwo zawodowe.....	26
6.3. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynkowych	29
7. WYDATKI NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA	33
8. PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH	39
9. INNE DZIAŁANIA URZĘDU.....	43
10. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	48

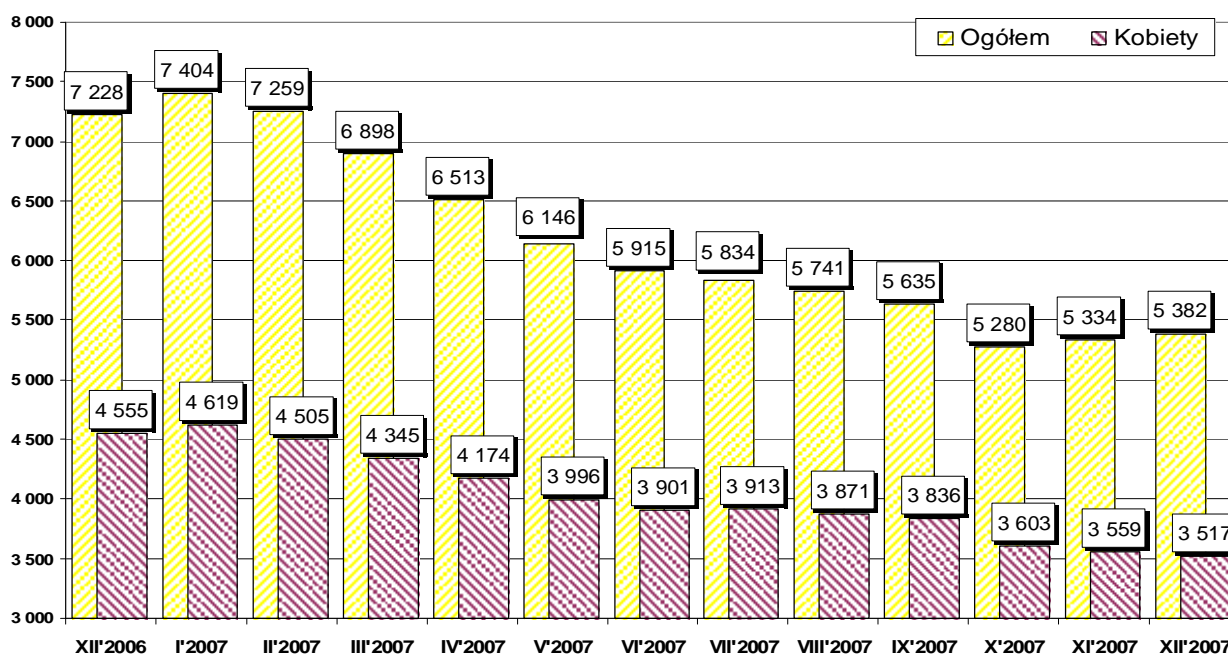
1. LICZBA BEZROBOTNYCH I STOPA BEZROBOCIA

1.1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pile na koniec grudnia 2007r. wyniosła 5.382 osoby i była niższa o 1.846 osób, tj. o 25,5% niż na koniec grudnia 2006r.

Spadek liczby bezrobotnych w stosunku do grudnia 2006r. (w granicach 16,0% - 39,4%) wystąpił we wszystkich 9 jednostkach administracyjnych powiatu:

Gmina	w osobach	w %
gm. Białośliwie	80	39,4
mig. Wysoka	165	35,5
mig. Wyrzysk	314	33,4
mig. Łobżenica	181	26,3
gm. Szydłowo	135	24,9
m. Piła	799	23,2
mig. Ujście	90	22,4
gm. Kaczory	57	17,2
gm. Miasteczko Krajeńskie	25	16,0

Zmiany w poziomie bezrobocia w okresie grudzień 2006r. – grudzień 2007r. przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Liczba bezrobotnych w powiecie pilskim (stan na koniec miesiąca)

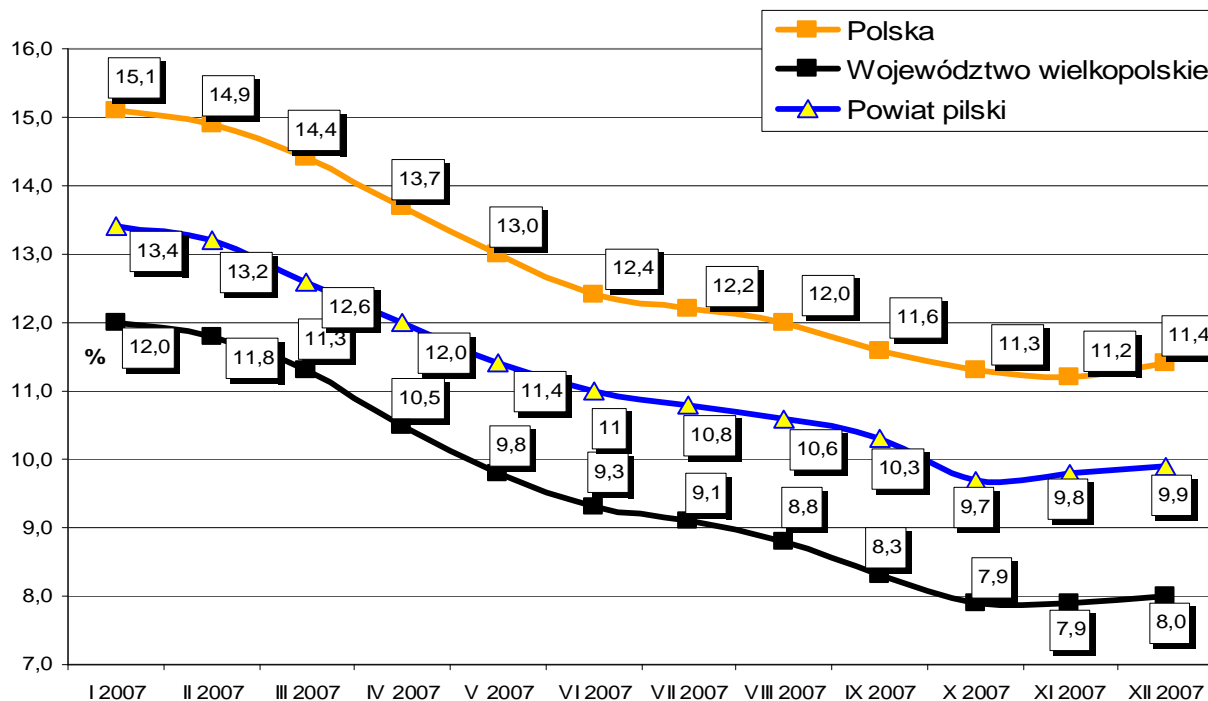
1.2. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2007r. osiągnęła w powiecie pilskim poziom 9,9%, województwie wielkopolskim – 8,0%, kraju – 11,4%.

W porównaniu do sytuacji z grudnia 2006r. stopa bezrobocia dla powiatu pilskiego była niższa o 3,3 punktu procentowego.

Miesięczne zmiany liczby bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2007r. dla powiatu, województwa i kraju przedstawiały się następująco:

Miesiąc	Wskaźniki wzrostu/spadku (w%)			Stopa bezrobocia		
	Powiat	Woj.	Kraj	Powiat	Woj.	Kraj
styczeń	2,4	2,2	2,4	13,4	12,0	15,1
luty	- 2,0	-1,7	-1,5	13,2	11,8	14,9
marzec	- 5,0	-4,7	-4,2	12,6	11,3	14,4
kwiecień	- 5,6	-7,4	-5,8	12,0	10,5	13,7
maj	-5,6	-7,5	-5,6	11,4	9,8	13,0
czerwiec	-3,8	-5,5	-4,5	11,0	9,3	12,4
lipiec	-1,4	-2,7	-2,1	10,8	9,1	12,2
sierpień	-1,6	-3,1	-1,8	10,6	8,8	12,0
wrzesień	-1,8	-5,1	-2,4	10,3	8,3	11,6
październik	-6,3	-4,2	-3,2	9,7	7,9	11,3
listopad	1,0	-0,5	-0,1	9,8	7,9	11,2
grudzień	0,9	1,1	1,6	9,9	8,0	11,4

Stopę bezrobocia w powiecie pilskim, województwie wielkopolskim oraz kraju w okresie styczeń 2007r. – grudzień 2007r. przedstawia wykres 2.

Wykres 2. Stopa bezrobocia

1.3. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego (procentowy stosunek liczby bezrobotnych do ludności w wieku produkcyjnym) dla powiatu i jednostek administracyjnych na koniec grudnia 2006r. i 2007r. przedstawiały się następująco:

Lp	Wyszczególnienie	31.12.2006r.	31.12.2007r.
1.	m. Piła	6,9	5,3
2.	mig. Wyrzysk	10,9	7,0
3.	mig. Wysoka	12,5	8,3
4.	mig. Łobżenica	11,4	8,2
5.	mig. Ujście	8,1	6,1
6.	mg. Miasteczko Kraj.	8,3	6,6
7.	gm. Kaczory	7,2	5,6
8.	gm. Szydłowo	12,3	8,2
9.	gm. Białosłiwie	6,9	4,0
POWIAT:		8,3	6,0

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w powiecie pilskim na koniec 2007r. zmalał w porównaniu z 2006 rokiem o 2,3 punktu procentowego.

Najwyższe bezrobocie rejestrowane wystąpiło w mig. Wysoka (8,3%) oraz w mig. Łobżenica i gm. Szydłowo (po 8,2%). Najniższy wskaźnik odnotowano w gm. Białosłiwie (4,0%) oraz w Pile (5,3%).

2. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

2.1. Równoległe ze spadkiem bezrobocia ogółem w 2007r. obserwowany był również spadek bezrobocia wśród **osób poprzednio pracujących**.

Na koniec grudnia 2007 stanowiły one grupę liczącą 4.333 osoby, tj. niższą o 1.461 osób (25,2%) w porównaniu z końcem 2006r.

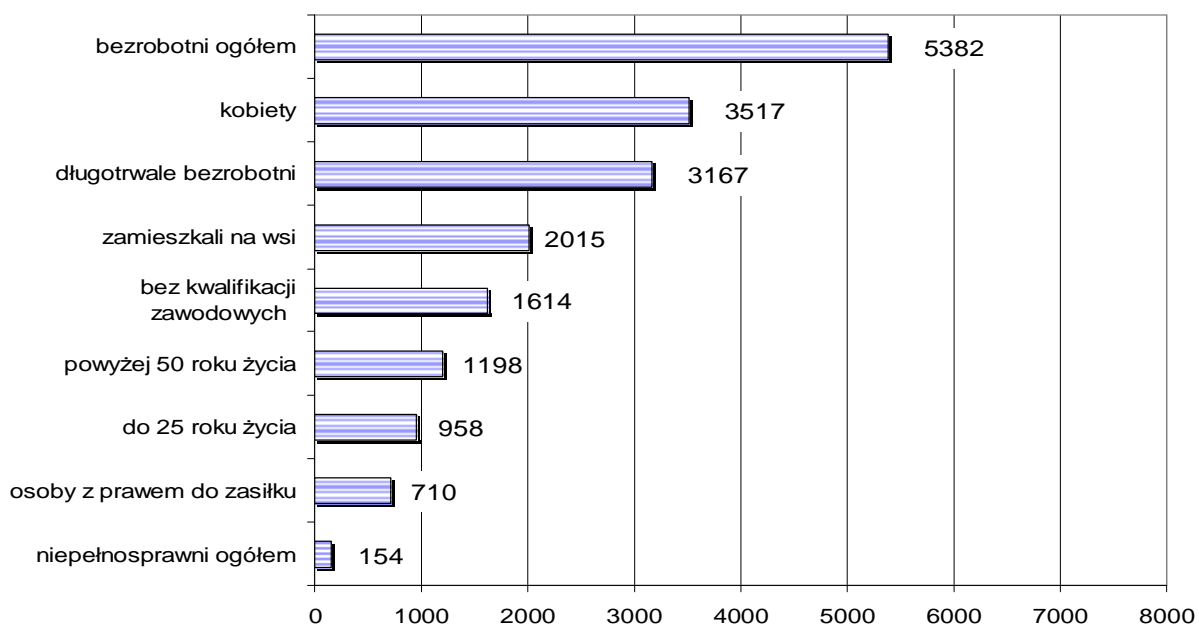
W kategorii osób poprzednio pracujących większy był w porównaniu do grudnia 2006r. spadek bezrobocia wśród kobiet – o 820 osób (23,0%). Liczba pracujących przed rejestracją mężczyzn była niższa o 641 osób (28,8%).

W stosunku do grudnia 2006r. wystąpił spadek bezrobocia wśród kobiet, które przed zarejestrowaniem nie pracowały – o 218 osób (22,1%), a mężczyzn – o 167 osób (37,4%).

2.2. Spośród 6.749 osób poprzednio pracujących, które w okresie 12 m-cy 2007r. zarejestrowały się jako bezrobotne, 39 osób (0,6%) zwolniono w trybie ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy **z przyczyn niedotyczących pracowników**; w okresie 12 miesięcy 2006r. było to 135 osób (1,3%).

Według stanu na koniec grudnia 2007r. w ewidencji Urzędu zarejestrowanych było 87 osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników, tj. o 104 osoby mniej niż w grudniu 2006r., a ich udział wśród osób bezrobotnych ogółem kształtował się na poziomie odpowiednio: 1,6% i 2,6%.

Wybrane kategorie osób zarejestrowanych na koniec grudnia 2007r. przedstawia wykres 3.

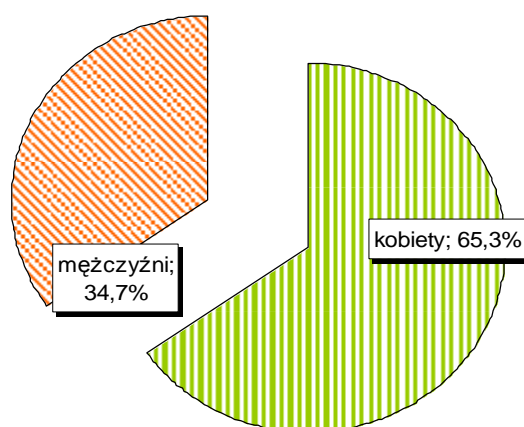
Wykres 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie pilskim

2.3. Bezrobotne kobiety w liczbie 3.517 osób stanowiły na koniec grudnia 2007 roku 65,3% ogółu bezrobotnych.

W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku ich liczba spadła o 1.038 (22,8%) przy równoczesnym wzroście udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych o 2,3 punktu procentowego.

Bezrobocie wśród mężczyzn obniżyło się w porównaniu z grudniem 2006 roku o 808 osób (30,2%), przy równoczesnym spadku ich udziału w bezrobociu ogółem o 2,3 punktu. Największy odsetek bezrobotnych kobiet odnotowano w mig Wysoka (72,1%) oraz gm. Miasteczko Krajeńskie (70,2%). Najmniejszy natomiast w gm. Kaczory (61,7%) oraz mieście Pile (62,4%).

Stosunkowo korzystniej ukształtowała się sytuacja kobiet na krajowym rynku pracy, gdzie na koniec grudnia 2007r. bezrobotne kobiety stanowiły 58,2%. Dla województwa wielkopolskiego wskaźnik ten wynosił 65,8%.

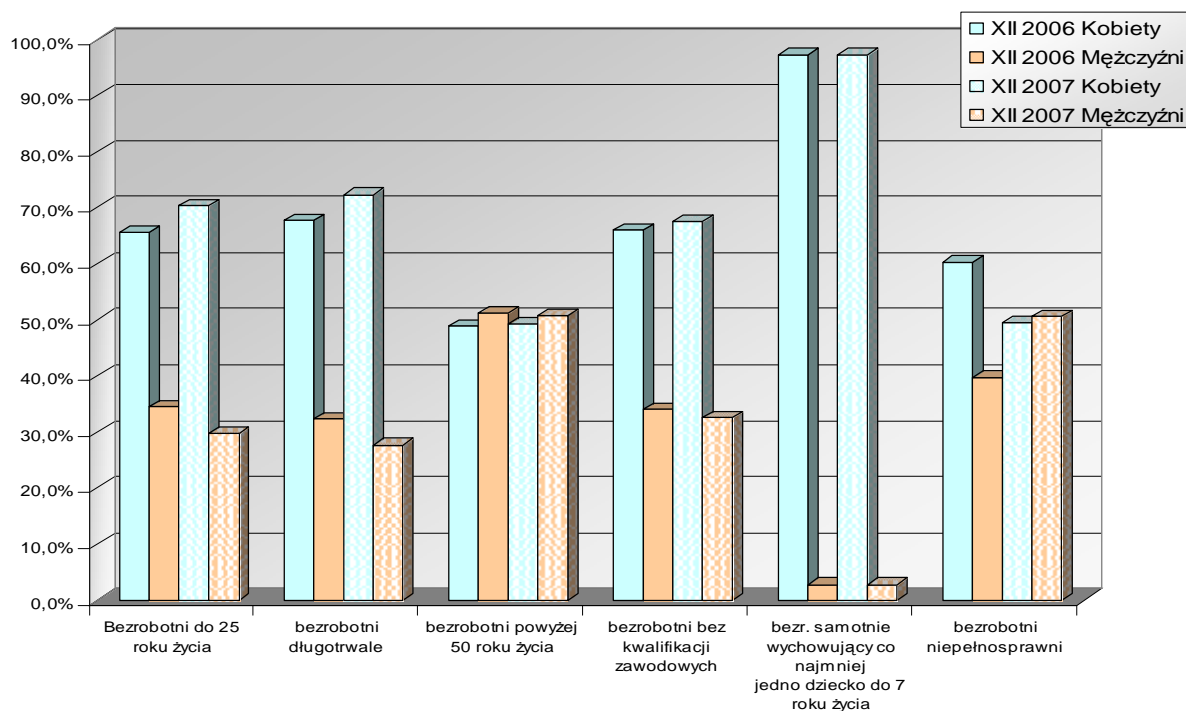
Wykres 4. Bezrobotni w powiecie pilskim – w podziale na płeć

Przewaga bezrobotnych kobiet zauważalna była we wszystkich grupach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, z wyjątkiem 2 grup: osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w której większość, tj. 50,7% stanowili mężczyźni oraz osób niepełnosprawnych, w której mężczyźni stanowili 50,6%. Niekorzystne dla kobiet są w szczególności zjawiska:

- wysoki, wynoszący 72,3% udział kobiet wśród osób długotrwale bezrobotnych, w tym 77,0% wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji Urzędu powyżej 24 miesięcy oraz równie wysokie wskaźniki udziału kobiet:
- 70,3% wśród bezrobotnych do 25 roku życia,

- 67,5% w grupie bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych,
- 68,8% wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi,
- 97,2% wśród osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia.

Wykres przedstawia dane o kobietach i mężczyznach w grupach znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres 5. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2006r. i 2007r.

2.4. Na koniec 2007r. odnotowano spadek liczby **bezrobotnych zamieszkałych na wsi**, która wyniosła 2.015 osób stanowiąc 37,4% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do stanu z grudnia 2006r. oznacza to spadek o 749 osób, tj. o 27,1%.

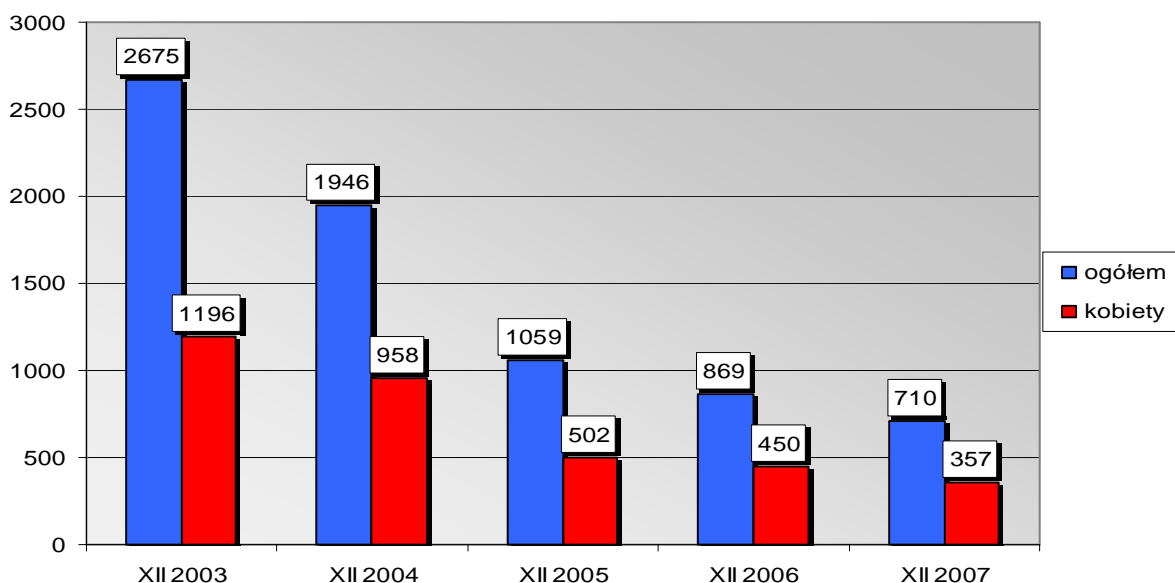
W województwie wielkopolskim w porównaniu z grudniem 2006r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych mieszkańców wsi o 31,7%. Na koniec grudnia 2007r. osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi stanowiły w województwie 47,6% ogółu bezrobotnych.

2.5. Na koniec grudnia br. zanotowano w ewidencji Urzędu 710 osób **bezrobotnych z prawem do zasiłku**, którzy stanowili 13,2% (w końcu grudnia 2006r. – 12,0%) ogółu bezrobotnych.

Liczba osób bezrobotnych uprawnionych do otrzymywania zasiłku zmniejszyła się w stosunku do grudnia 2006r. o 159 osób, tj. o 18,3%. W końcu grudnia 2007r. bezrobotni z prawem do zasiłku stanowili w województwie wielkopolskim 14,4% a w kraju 14,3% ogółu bezrobotnych.

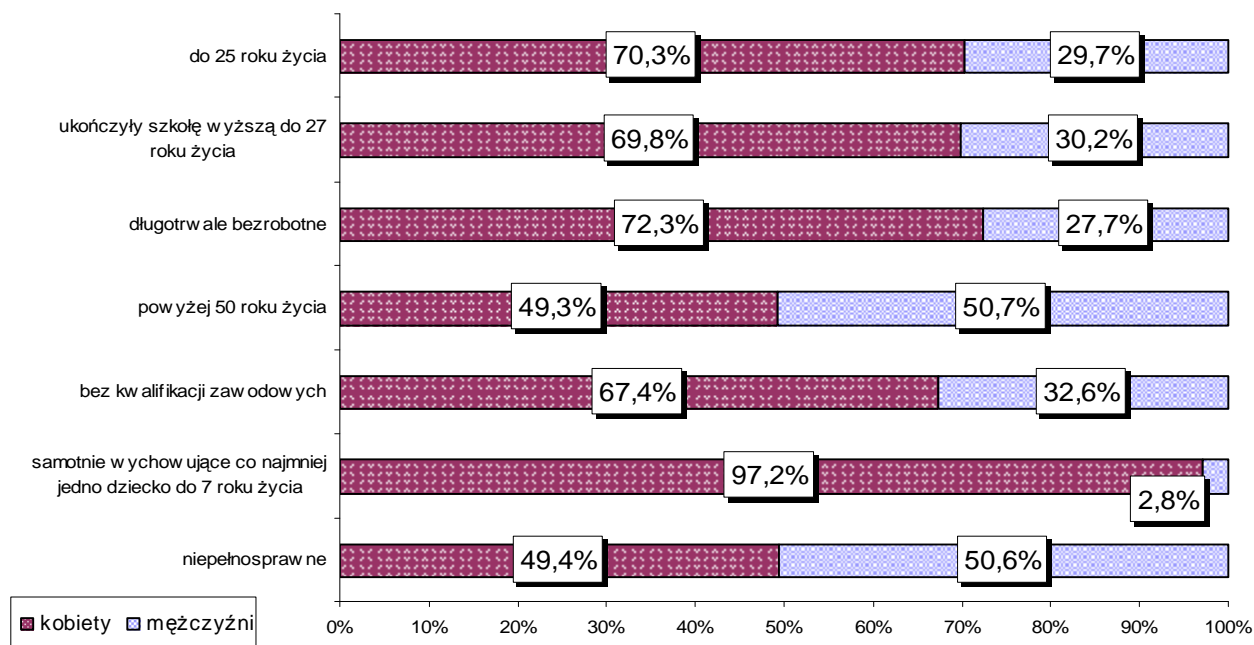
Informacje o bezrobotnych z prawem do zasiłku przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6. Bezrobotni z prawem do zasiłku w powiecie pleskim w okresie grudzień 2003- grudzień 2007r.

3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY*

Strukturę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim – stan na 31 grudnia 2007r.

3.1. W 2007 roku zarejestrowało się 3.585 osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia.

Z ewidencji wyłączono natomiast 3.888 osób, w tym z tytułu:

- podjęcia pracy 1.406 (36,2%),
- rozpoczęcia szkolenia lub stażu 784 (20,2%),
- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy 1.276 (32,8%),

* Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.Nr 99, poz.1001 z późn. zm.), do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy” zaliczane są: kategorie bezrobotnych: do 25 roku życia, powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni, bez kwalifikacji, osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do lat 7.

Według stanu na koniec grudnia 2007r. w ewidencji Urzędu Pracy pozostawało 958 osób do 25 roku życia, tj. 17,8% ogółu bezrobotnych. W stosunku do grudnia poprzedniego roku zanotowano w tej grupie spadek liczby bezrobotnych o 470 osób, tj. o 32,9%.

Na koniec grudnia 2007r. grupa ta stanowiła w województwie wielkopolskim – 21,0% ogółu bezrobotnych.

Zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy bezrobotnych do 25 roku życia charakteryzował stosunkowo wysoki udział osób nieposiadających stażu pracy (59,4%) oraz legitymowanie się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (26,7%), a także policealnym i średnim zawodowym (30,7%). Tylko 6,7% stanowiły osoby z wyższym wykształceniem.

Kobiety były lepiej wykształcone od mężczyzn, ponieważ aż 53,8% spośród nich miało wykształcenie średnie lub wyższe.

3.2. Na koniec grudnia 2007 roku **bezrobotni powyżej 50 roku życia** liczyli 1.198 osób stanowiąc 22,3% bezrobotnych ogółem (w grudniu 2006r. – 18,2%).

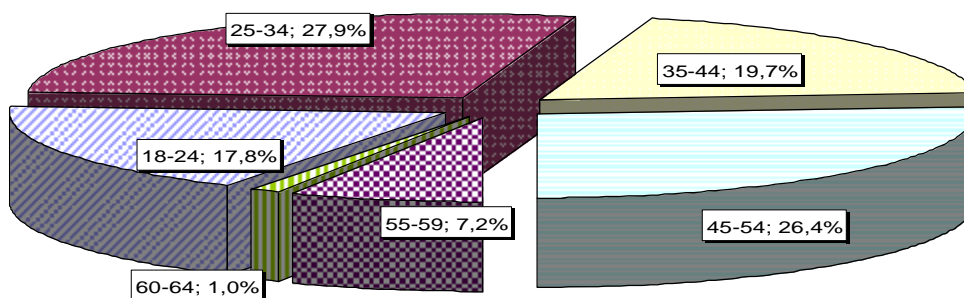
W porównaniu do stanu z grudnia ubr. udział tej populacji bezrobotnych zwiększył się o 4,1 punktu procentowego. Dla porównania, udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł na koniec 2007r. w województwie wielkopolskim 20,2% i był od uzyskanego na 2007 roku poprzedniego wyższy o 3,0 punktu procentowego.

Grupę bezrobotnych powyżej 50 roku życia charakteryzują następujące wskaźniki:

- długotrwałe bezrobocie na poziomie 56,2%,
- niski poziom kwalifikacji zawodowych wyrażający się 77,0% udziałem osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej,
- znaczny, bo wynoszący 46,5% udział osób o stażu pracy wynoszącym powyżej 20 lat, a 24,8% o stażu pracy w przedziale 10-20 lat.

Jest to zatem grupa osób bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia. Co druga osoba z tej populacji legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, a prawie co czwarty jej przedstawiciel posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Co druga osoba z tej grupy bezrobotnych pozostaje bez pracy dłużej niż 24 miesiące, a 12,5% figuruje w ewidencji Urzędu od 12 do 24 miesięcy. Prawie co trzecia osoba posiada staż zawodowy w przedziale 20-30 lat pracy. Co szósta osoba posiada staż pracy nie przekraczający 5 lat. Natomiast prawie 6% osób nie może okazać się żadnymi udokumentowanymi latami pracy.

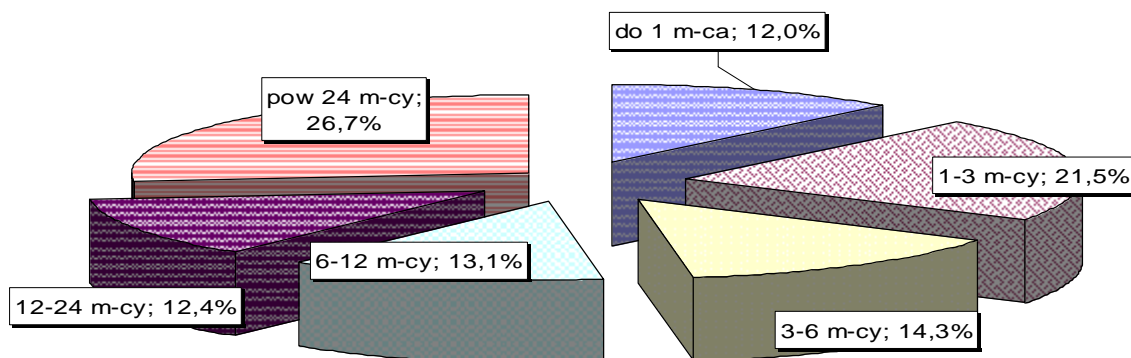

Wykres 8. Struktura bezrobotnych w powiecie pilskim wg wieku

3.3. Liczba osób długotrwale bezrobotnych, tj. pozostających w rejestrze Urzędu Pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, ukształtowała się w końcu 2007r. na poziomie 3.167 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 58,8%. Natomiast w grudniu 2006r. – 4.542 osoby, tj. 62,8% ogółu bezrobotnych.

Pracę z tej kategorii bezrobotnych podjęły 1.583 osoby, tj. 33,9% wyrejestrowanych. Z liczby tej - w wyniku działań Urzędu Pracy – pracę subsydiowaną

Rozpoczęły 202 osoby, a szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub prace społecznie użyteczne - 655 osób. Brak gotowości do podjęcia pracy przyczynił się do utraty statusu bezrobotnego przez 1913 osób, tj. 41,0% wyłączeń w tej grupie z ewidencji.

Wykres 9. Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy

Wśród długotrwale bezrobotnych dominowały kobiety, stanowiące 72,3% tej populacji. Istotny z punktu widzenia aktywizacji zawodowej był wysoki w tej grupie udział osób o naj-

niższych kwalifikacjach. Zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym poziomem wykształcenia charakteryzowało się 74,1% osób bezrobotnych.

Analogicznie kształtowała się w tym zakresie sytuacja w województwie wielkopolskim. Na koniec grudnia 2007r. grupa osób długotrwale bezrobotnych stanowiła 67,7% wobec 69,6% z końca grudnia 2006r. Podobnie jak w powiecie pilskim, na wielkopolskim rynku pracy dominowały kobiety – 71,5% długotrwale bezrobotnych.

3.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w liczbie 1.614 osób stanowili w końcu grudnia 2007r. 30,0% ogółu bezrobotnych.

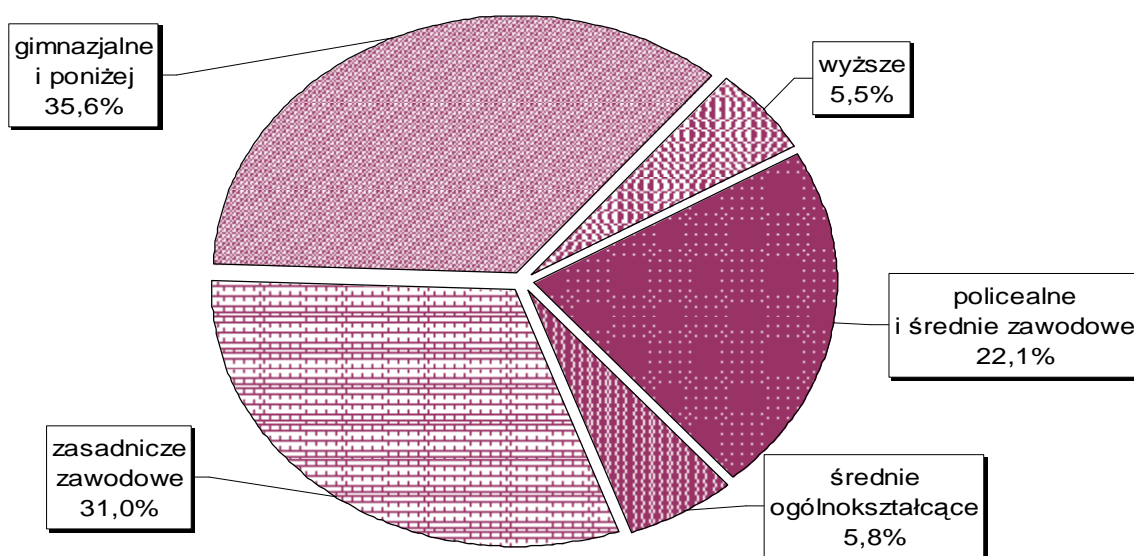
W porównaniu do grudnia 2006 roku ich liczba spadła o 445 osób (o 21,6%), przy jednoczesnym wzroście o 1,5 punktu procentowego udziału bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych wśród osób bezrobotnych ogółem.

Grupę tę stanowili bezrobotni posiadający wykształcenie:

- średnie ogólnokształcące - 195 osób,
- gimnazjalne i poniżej - 1.419 osób.

Wśród tej kategorii osób bezrobotnych dominowały kobiety – 67,5%.

Inne cechy tej grupy to długotrwałość bezrobocia oraz duża liczebność osób z najniższych przedziałów wiekowych. Na koniec grudnia 2007 bez pracy dłużej niż 12 miesięcy pozostawało 42,6% tej populacji. Znaczący był też wśród nich udział osób w wieku od 18 do 34 lat, który wyniósł 41,1%. Natomiast 28,8% stanowiła grupa osób w wieku 45-54 lat.

Wykres 10. Struktura osób bezrobotnych w powiecie pilskim według poziomu wykształcenia - stan na 31 grudnia 2007r.

3.5. Na koniec 2007r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowane były 263 **osoby niepełnosprawne** ogółem, w tym 154 osoby jako bezrobotne i 109 osób jako poszukujące pracy.

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych stanowiła 2,9% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem grudnia 2006r. zanotowano spadek bezrobotnych osób niepełnosprawnych o 30 osób (16,3%), przy równoczesnym wzroście o 9 osób (9,0%) poszukujących pracy. Wśród osób niepełnosprawnych ogółem – 76 osób (49,4%) to kobiety.

„Napływ i odpływ” wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2007r. przedstawia poniższe zestawienie:

I – XII 2007r.		B E Z R O B O T N I					
		Do 25roku życia		Powyżej 50 roku życia		Długotrwale bezrobotni	
		osoby	%	Osoby	%	osoby	%
1	Zarejestrowani	3.585	100,0	1.098	100,0	3.289	100,0
2	Wyrejestrowani	3.888	100,0	1.217	100,0	4.664	100,0
	w tym z powodu:						
	- podjęcia pracy	1.406	36,2	437	35,9	1.583	33,9
	- subsydiowanej,	98	2,5	82	6,7	202	4,3
	- niesubsydiowanej	1.308	33,6	355	29,2	1.381	29,6
	- rozpoczęcia szkolenia	147	3,8	25	2,1	107	2,3
	- stażu	637	16,4	X	X	71	1,5
	- przygotowania zawodowego	38	1,0	71	5,8	342	7,3
	- prac społecznie użytecznych	12	0,3	40	3,3	135	2,9
	- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy	1.276	32,8	496	40,8	1.913	41,0
3	Bezrobotni, którzy utracili status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy	167	100,0	X	X	X	X
Stan na koniec	Grudnia 2007	958	17,8*	1.198	22,3*	3.167	58,8*
	Grudnia 2006	1.428	19,8*	1.317	18,2*	4.542	62,8*

* - Do liczby bezrobotnych ogółem na koniec roku

4. POPYT I PODAŻ SIŁY ROBOCZEJ

4.1 Bezrobotni wg zawodów i specjalności

W końcu 2007r. wśród ogółu osób bezrobotnych – 4.349 osób (80,8%) posiadało zawód. W porównaniu do stanu z końca 2006r. liczebność tej grupy zmniejszyła się o 1.534 osoby, tj. o 26,1%.

Grupa bezrobotnych nieposiadających zawodu na koniec 2007r. liczyła 1.033 osoby, stanowiąc 19,2% ogółu bezrobotnych i w porównaniu ze stanem na koniec roku 2006r. obniżyła się o 312 osób, tj. o 23,2%.

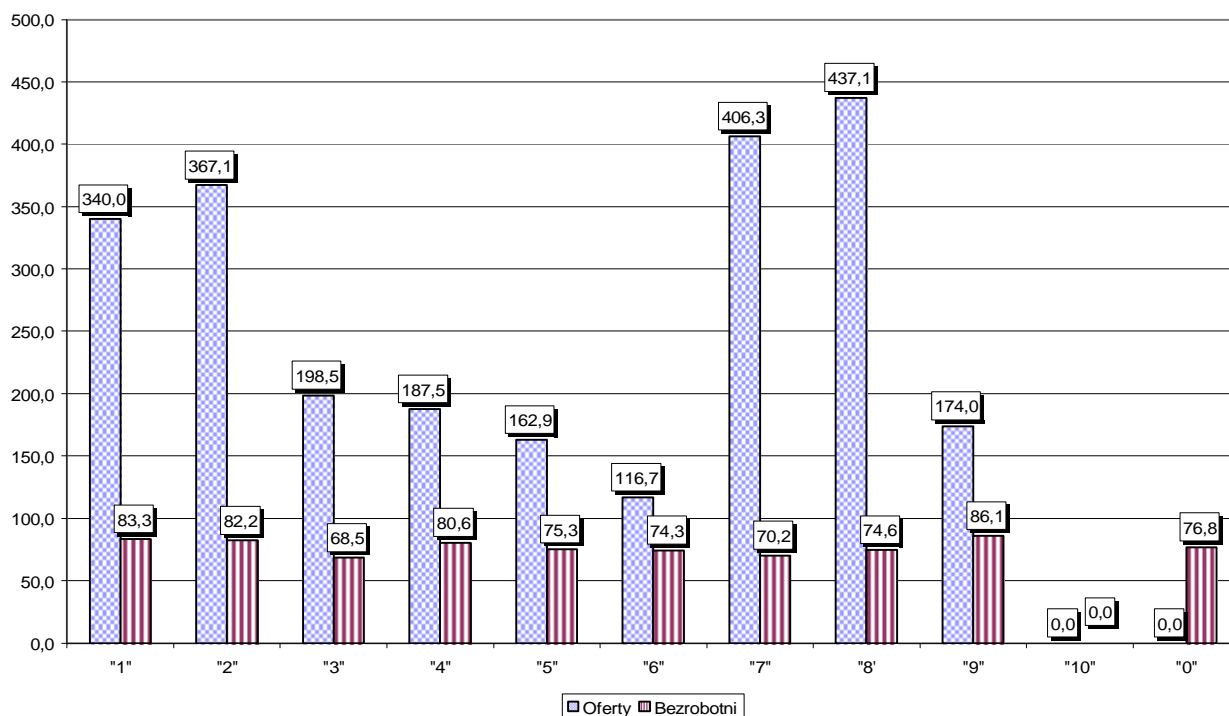
Silniejszy był zatem spadek bezrobocia wśród osób posiadających zawód; był on głębszy niż odnotowany w analogicznym okresie wśród całej populacji bezrobotnych. Spadek ten przełożył się na spadek bezrobocia we wszystkich – zagregowanych na najwyższym poziomie – 10 wielkich grupach zawodowych.

Najsilniejsze spadki odnotowano:

– technicy i inny średni personel	- o 31,5%
– robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	- o 29,8%
– rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	- o 25,7%
– operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	- o 25,4%
– pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	- o 24,7%

W stopniu znacznie niższym spadło bezrobocie w grupie specjalści: – o 17,8% oraz pracownicy przy pracach prostych – o 13,9%. Równocześnie we wszystkich wielkich grupach zawodowych wystąpił wzrost propozycji zatrudnienia. Nie dysponowano ofertami pracy dla osób bezrobotnych sklasyfikowanych w grupie „parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy” oraz „bez zawodu”.

Zmiany w poziomie dysponowanych przez Urząd Pracy ofert pracy i liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2007 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wg wielkich grup zawodowych przedstawiono na wykresie 11.

Wykres 11. Dynamika ofert pracy i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w latach 2006 - 2007r.

Przeprowadzona wg stanu na koniec 2007 r. analiza bezrobocia na poziomie zawodów i specjalności pozwoliła:

- określić zawody i specjalności reprezentowane przez bezrobotnych oraz
- wskazać występujące na powiatowym rynku pracy zawody – ze względu na szczególną nadwyżkę podaży nad popytem – uznane za generujące za bezrobocie w powiecie pilskim.

Ogólne dane statystyczne w tym zakresie zawarto w zestawieniu:

Wyszczególnienie	Wybrane dane statystyczne o zawodach i bezrobotnych	
	stan na 31 grudnia	
	2006	2007
– ogółem liczba zawodów reprezentowanych przez bezrobotnych	537	474
– liczba osób bezrobotnych	7.228	5.382
– liczba wyodrębnionych zawodów generujących bezrobocie w powiecie pilskim [†]	24	14
– liczba bezrobotnych sklasyfikowanych w wyodrębnionej grupie zawodów	3.249	1.857
– % udział bezrobotnych w zawodach generujących bezrobocie do bezrobotnych ogółem	44,9	34,5

[†] Zawody objęte monitoringiem z uwagi na podaż, tj. liczebność w zawodzie wyższą niż 50 osób.

W wyodrębnionej na koniec 2007 r. grupie 14 zawodów najliczniej reprezentowane wśród bezrobotnych zawody i specjalności przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Bezrobotni z kwalifikacjami generującymi bezrobocie
	liczba osób w zawodzie
– Bez zawodu	1.033
– Sprzedawca	508
– Technik ekonomista	211
– Kucharz	167
– Krawiec	151

Zawody pomiędzy 150 a 100 osób w danym zawodzie: murarz, monter sprzętu oświetleniowego, sprzątaczką,

Zawody pomiędzy 100 a 50 osobami w danym zawodzie: fryzjer, szwaczka, ekonomista, technik rolnik, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik prac biurowych, ślusarz, mechanik samochodów osobowych.

4.2 Oferty pracy

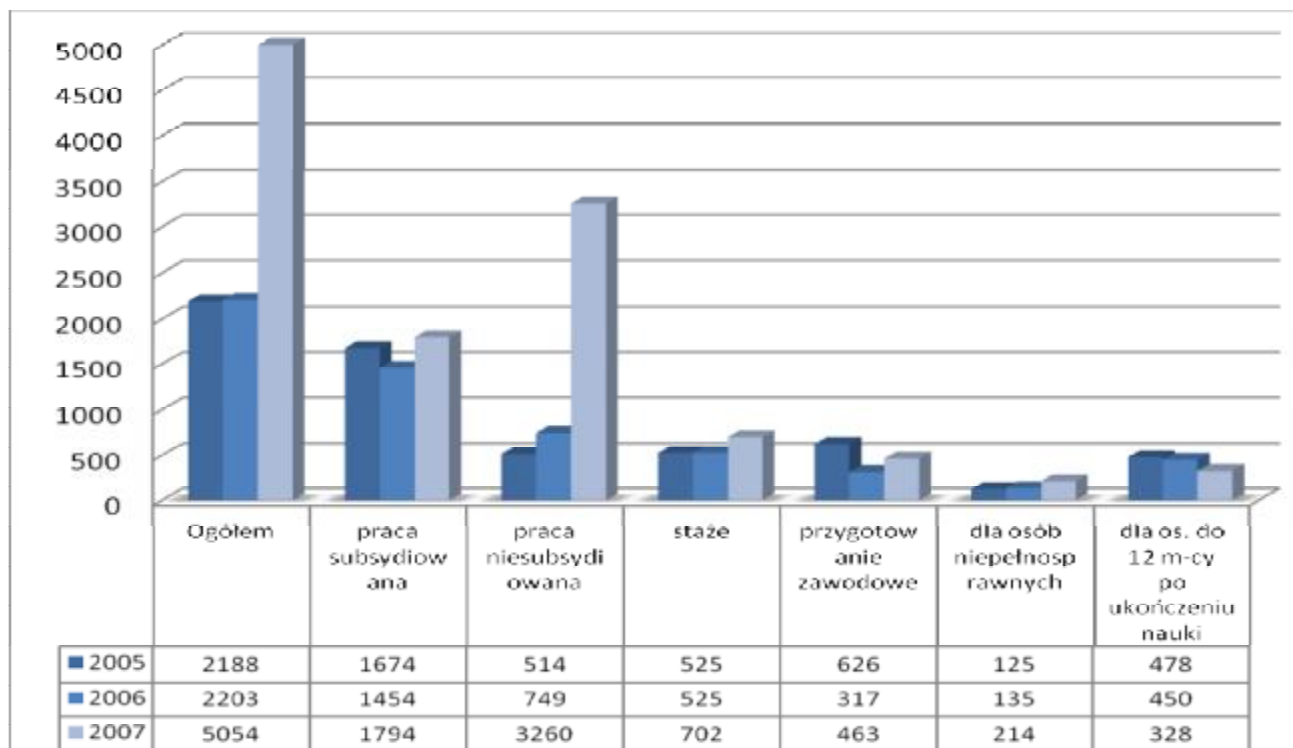
W 2007 r. Urząd dysponował 5.054 ofertami pracy. W porównaniu do 2005 i 2006 roku ilość ofert zwiększyła się odpowiednio o: 2.866 (o 131,0%) i 2.851 (o 129,4%) ofert.

Spośród wszystkich ofert pracy dysponowanych przez Urząd propozycji zatrudnienia subsydiowanego dotyczyło:

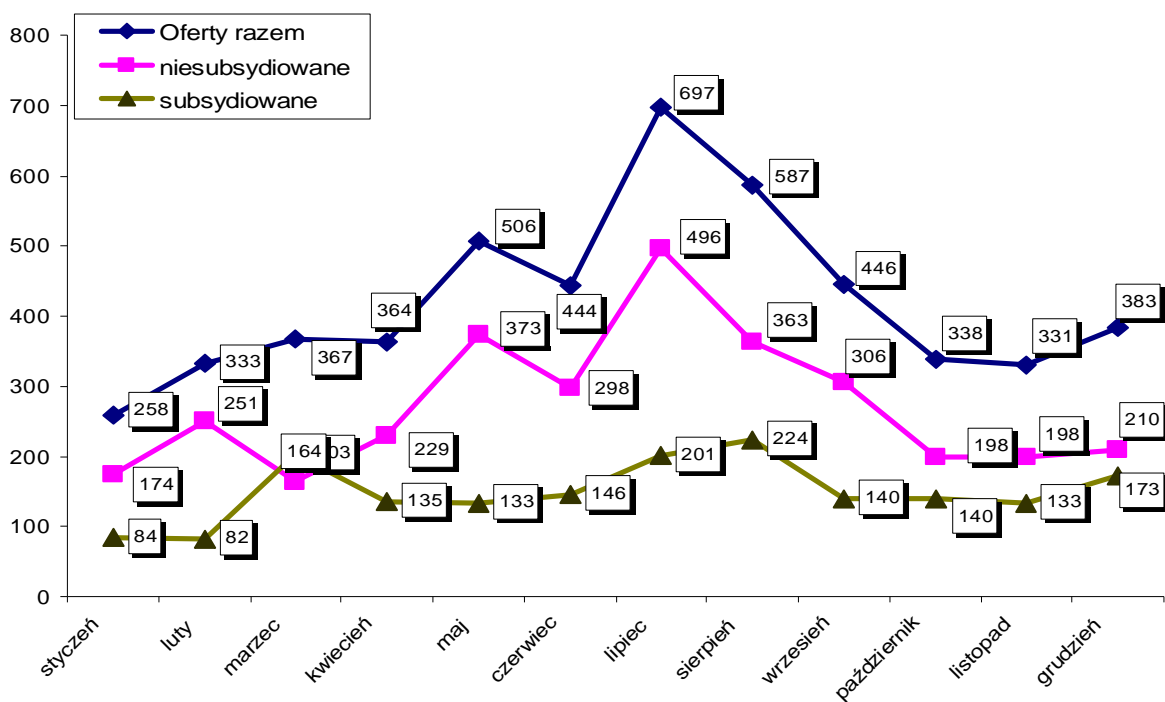
- w 2005r. – 1.674 oferty, tj. 76,5% ogólnej liczby ofert pracy,
- w 2006r. – 1.454 oferty, tj. 66,0% ogólnej liczby ofert pracy,
- w 2007r. – 1.794 oferty, tj. 35,5% ogólnej liczby ofert pracy.

Wśród zgłoszonych ofert subsydiowanych najwięcej dotyczyło staży oraz przygotowania zawodowego.

W 2007r. Urząd podjął 658 propozycji odbycia stażu oraz 402 odbycia przygotowania zawodowego. Stanowiły one odpowiednio 36,7% i 22,4% ogólnej ilości dysponowanych ofert subsydiowanych. Należy dodać, że obydwie formy aktywizacji zawodowej wlicza się do ofert pracy (zgodnie z metodologią dotyczącą sprawozdawczości rynku pracy), jednak w praktyce nie są to oferty pracy. Nie wszyscy bowiem pracodawcy deklarują dalsze zatrudnienie po zakończonym okresie odbywania stażu, czy przygotowania zawodowego.

Wykres 12. Oferty pracy w latach 2005 – 2007

Wykres 13. Oferty pracy w 2007r.

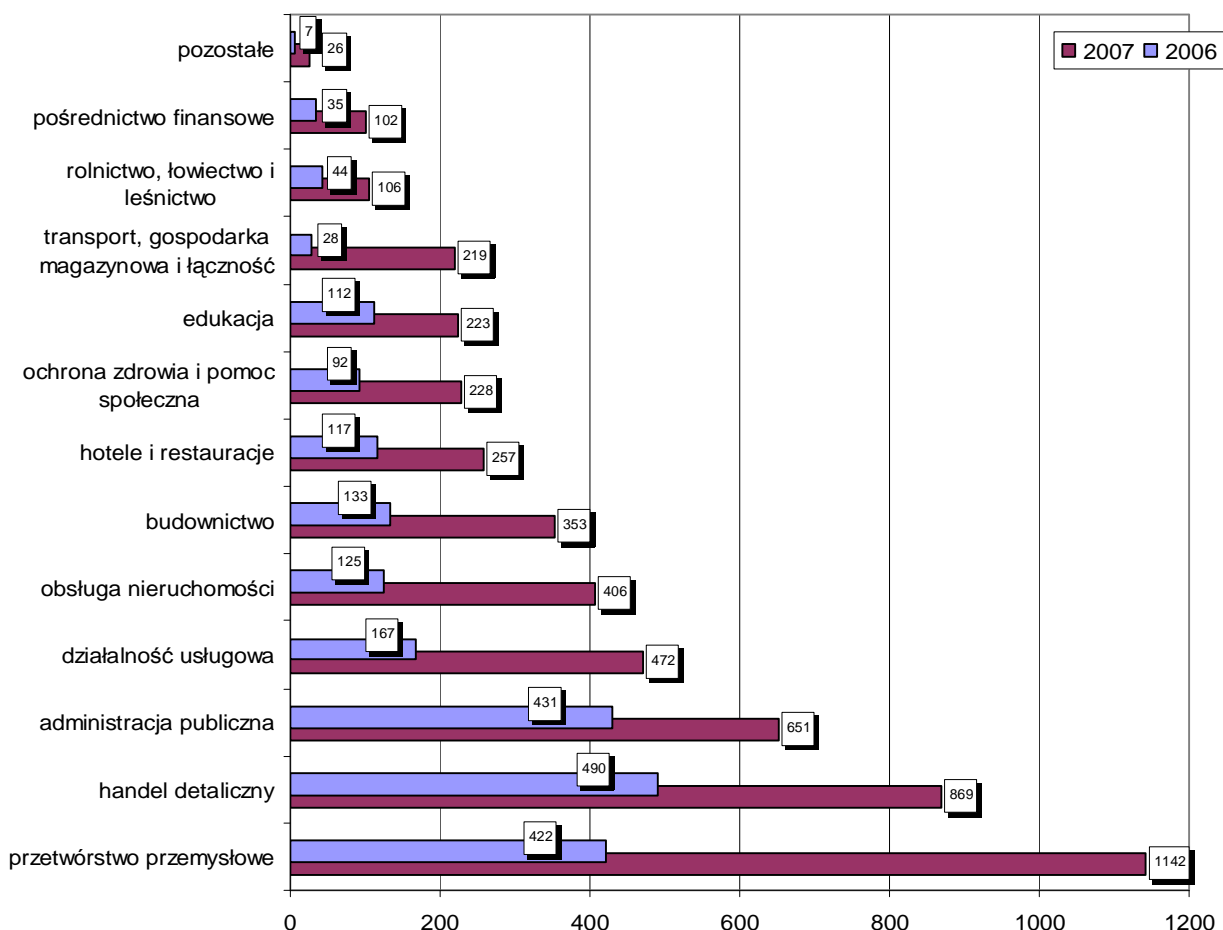
4.3 Oferty pracy według rodzaju działalności gospodarczej

Analiza dysponowanych przez Urząd ofert pracy w 2007r. wskazuje, że największe zapotrzebowanie pochodziło z następujących działów:

Wyszczególnienie	L. ofert zgłoszonych w 2007r.	% udział w ofertach pracy ogółem	L. ofert pracy na koniec 2007r.
1	2	3	4
Ogółem	5.054	100,0	412
w tym:			
– przetwórstwo przemysłowe	1.142	22,6	86
– handel hurt. i detal. naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz art. użytku osobistego i domowego	869	17,2	86
– administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	651	12,9	32
– działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	472	9,3	41
– obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	406	8,0	21
– budownictwo	353	7,0	38
– hotele i restauracje	257	5,1	29
– ochrona zdrowia i pomoc społeczna	228	4,5	25
– edukacja	223	4,4	6
– transport, gospodarka magazynowa i łączność	219	4,3	31

Najwięcej ofert pochodziło z trzech sekcji działalności: przetwórstwa przemysłowego, handlu oraz administracji publicznej. Z tych trzech sekcji zostało zgłoszonych 52,7% ogólnej liczby ofert dysponowanych przez Urząd w 2007r. Wysoki wskaźnik udziału w ofertach pracy ogółem – poza przetwórstwem przemysłowym (22,6%), handlem (17,2%) i administracją publiczną (12,9%) – wystąpił też w sekcji działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna (9,3%) oraz obsłudze nieruchomości, wynajmie i usługach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (8,0%).

Porównanie liczby ofert dysponowanych przez Urząd w 2006 i 2007 roku wskazuje, że najwyższa dynamika wzrostu dotyczyła propozycji zatrudnienia dla bezrobotnych m.in. w: transporcie, gospodarce magazynowej i łączności (782,1%), obsłudze nieruchomości (324,8%), pośrednictwie finansowym (291,4%), działalności usługowej (282,6%), przetwórstwie przemysłowym (270,6%).

Wykres 14. Oferty pracy według rodzaju działalności w 2007r.

4.4 Oferty pracy według zawodów

Liczba ofert pracy, którymi Powiatowy Urząd Pracy dysponował w 2007r. wynosiła 5.054 i była większa od liczby ofert pracy dysponowanych w 2006r. o 2.851 (o 129,4%) propozycji pracy.

Największa liczba ofert pracy w 2007r. skierowana była do osób posiadających następujące kwalifikacje zawodowe:

Lp.	Nazwa zawodu	01.I -31.XII 2007r.	
		Liczba ofert pracy	% udział do ogólnej liczby ofert
1	2	3	4
	Ogółem	5.054	100,0
	w tym:		
1.	sprzedawca	488	9,7
2.	robotnik gospodarczy	468	9,3
3.	technik prac biurowych	313	6,2
4.	kierowca samochodów ciężarowych	266	5,3
5.	pozostali operatorzy maszyn	202	4,0
6.	magazynier	154	3,0
7.	technik administracji	112	2,2
8.	szkutnik	100	2,0
9.	murarz	89	1,8
10.	ślusarz	85	1,7
11.	sprzątaczką	80	1,6
12.	robotnik budowlany	77	1,5
13.	kelner	71	1,4
14.	formierz odlewniczy i pokrewni	66	1,3
15.	stolarz	64	1,3
16.	specjalista ds. marketingu i handlu	60	1,2
17.	technik ochrony fizycznej osób i mienia	60	1,2
18.	kucharz	58	1,2
19.	mechanik samochodów osobowych	49	1,0
20.	telemarketer	47	0,9

W wymienionych w tabeli zawodach skierowanych było do bezrobotnych 2.909 propozycji pracy, tj. 57,6% ogólnej ich liczby.

Porównanie liczby ofert dysponowanych przez Urząd w 2007r. z analogicznym okresem roku 2006 wskazuje, że największy względny (procentowy) wzrost dotyczył propozycji zatrudnienia dla bezrobotnych w zawodach.

Wyszczególnienie	Dynamika 2006r. = 100%
– operatorzy maszyn – pozostali	1.553,8
– kierowca samochodów ciężarowych	1.023,1
– ślusarz	772,7
– stolarz budowlany	516,7
– murarz	423,8
– kierowca samochodu osobowego	310,0
– robotnik budowlany	285,2
– mechanik samochodów osobowych	275,0
– pracownik ochrony osób i mienia	272,7
– specjalista ds. marketingu i handlu	260,9
– sprzątaczką	188,1
– magazynier	175,0
– robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	160,0
– technik prac biurowych	151,9
– robotnik gospodarczy	147,2
– kelner	146,4
– sprzedawca	143,5
– technik administracji	133,3

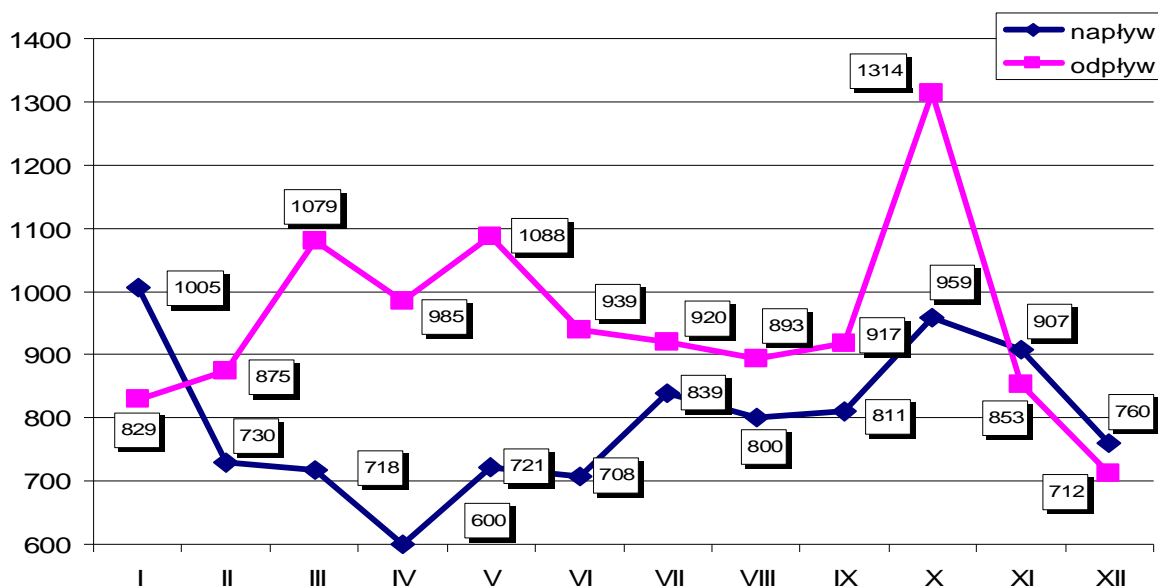
Przedstawione dane o popycie i podaży siły roboczej wg zawodów i specjalności informują też o występowaniu na pilskim rynku pracy trudności z pozyskaniem wykwalifikowanej kadry pracowników na wakuujące stanowiska pracy. Problem ten dotyka również pracodawców w całej Wielkopolsce.

W prowadzonych na wielkopolskim rynku pracy ankietowych badaniach monitorujących popyt i podaż zasobów siły roboczej wg zawodów i specjalności wynika, że wśród czynników utrudniających zatrudnienie poszukiwanego pracownika są wymienione przez pracodawców jako najistotniejsze takie czynniki jak:

- brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach,
- wysokie koszty pozapłacowe zatrudnienia,
- brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu,
- zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów.

5. NOWE REJESTRACJE I WYŁĄCZENIA Z EWIDENCJI BEZROBOTNYCH

W okresie 2007 roku utrzymywała się znaczna rotacja bezrobotnych, wyrażająca się wysokim napływem i odpływem z bezrobocia. W ciągu 12 miesięcy 2007r. zarejestrowało się 9.558 osób bezrobotnych. W tym samym okresie wyłączono z ewidencji 11.404 osoby. W porównaniu z 2006r. napływ do bezrobocia był niższy o 1.243 osoby (11,5%), natomiast wyłączenia z ewidencji były niższe o 1.283 osoby (10,1%).

Wykres 15. Napływ i odpływ bezrobotnych w powiecie piłskim – w 2007r.

Wśród nowo zarejestrowanych od stycznia do grudnia 2007r. po raz pierwszy zarejestrowały się 1.940 osób, tj. 20,3% ogółu zarejestrowanych. Natomiast po raz kolejny zarejestrowało się 7.618 osób, tj. 79,7%.

Wysoki poziom rejestrujących się po raz kolejny świadczyć może o ciągłym jeszcze braku stabilizacji na powiatowym rynku pracy i znacznym udziale zatrudnienia na czas określony, po okresie którego zwalniani pracownicy rejestrują się jako osoby bezrobotne. Udział osób poprzednio pracujących wśród rejestrujących się wyniósł 70,6%. W ogólnej wielkości napływu do bezrobocia liczną grupę, bo 37,5% stanowili ludzie młodzi do 25 roku życia oraz długotrwale bezrobotni – 34,4% napływu.

Spośród 11.404 osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych grupę liczącą 4.580 osób (40,2%) stanowiły osoby, które podjęły pracę. Częstym powodem wyłączeń było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy, z którego to tytułu status bezrobotnego utraciło 4.159 osób (36,5%). Stosunkowo dużą liczbę osób wyłączono z powodu rozpoczęcia stażu - 658 (5,8%), szkolenia - 418 (3,7%) oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy - 402 (3,5%).

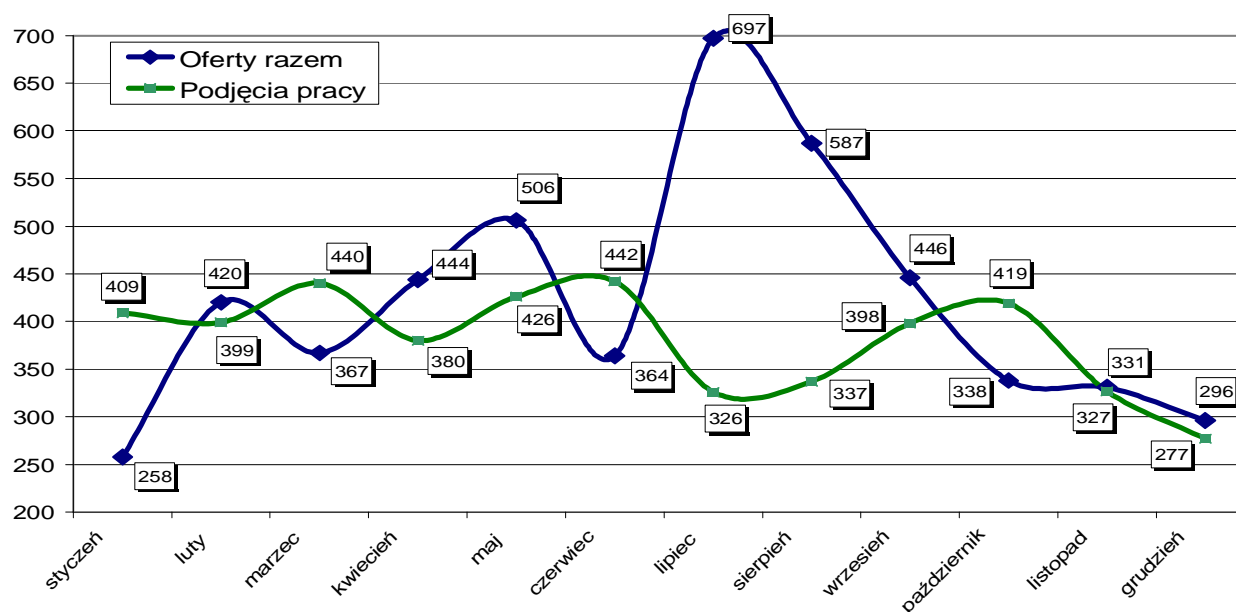
6. DZIAŁANIA NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ BEZROBOTNYCH.

6.1. Podjęcia pracy

W okresie od stycznia do grudnia 2007r. pracę podjęło 4.580 osób, z tego:

	osoby	% udział do ogółu podjęć pracy
• pracę niesubsydiowaną	4.094	89,4%
• pracę subsydiowaną	486	10,6%
z tego:		
• prace interwencyjne	47	1,0%
• roboty publiczne	123	2,7%
• podjęcie działalności gospodarczej	106	2,3%
• w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	144	3,2%
• inne (zatrudnienie osób niepełnosprawnych ze środków PFRON)	66	1,4%

Obraz podjęć pracy należy jednak uzupełnić o liczbę osób bezrobotnych odbywających staż i przygotowanie zawodowe. W okresie 2007r. staż i przygotowanie zawodowe w miejscu pracy rozpoczęło 1.060 osób.

Wykres 16. Oferty pracy i podjęcia pracy w 2007r.

6.2. Poradnictwo zawodowe

Działania podejmowane przez doradców zawodowych obejmowały pomoc indywidualną i spotkania grupowe.

W 2007 roku poradnictwem objęto **3.156** osób. Zakres działań doradców zawodowych był następujący:

- indywidualna informacja zawodowa – 829 osób bezrobotnych, w tym 29 osób poszukujących pracy,
- indywidualna porada doradcza – 854 osób bezrobotnych, w tym 7 osób poszukujących pracy i 1 osoba nie zarejestrowana,
- grupowa informacja zawodowa - 1469 osób bezrobotnych, w tym 2 osoby poszukujące pracy i 2 osoby nie zarejestrowane
- grupowe poradnictwo zawodowe - 4 osoby bezrobotne.

Podczas indywidualnych spotkań klienci otrzymywali pomoc w aktywnym poszukiwaniu zatrudnienia, przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych i przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej. Ponadto udzielano pomocy w planowaniu i podejmowaniu decyzji zawodowych oraz przedstawiano działania innych instytucji działających na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy i niepełnosprawnych.

W ramach informacji grupowej odbywały się spotkania informacyjno - doradcze adresowane przede wszystkim do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. do osób:

- do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- bez kwalifikacji,
- niepełnosprawnych oraz
- osób młodych rejestrujących się po raz pierwszy, które zapoznawały się z aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu i poszukiwania pracy.

Podczas organizowanych spotkań prezentowano formy aktywizacji osób bezrobotnych, przedstawiono aktualną sytuację na rynku pracy, omawiano prawa i obowiązki osoby bezrobotnej oraz przekazywano informacje na temat metod i technik poszukiwania pracy. Uczestnikom udostępniano teczkę, w których znajdowały się broszury informacyjne dotyczące poradnictwa zawodowego, wzory dokumentów aplikacyjnych, wskazówki dotyczące rozmowy kwalifikacyjnej oraz ulotki „Usługi rynku pracy”, „Usługi wspomagające zatrudnienie”, „Jak poszukiwać pracy?”

Spotkania informacyjno – doradcze prowadzono zgodnie z następującym programem:

1. Struktura Powiatowego Urzędu Pracy.
2. Usługi rynku pracy: pośrednictwo pracy, usługi EURES, prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, przygotowanie zawodowe, szkolenia, pożyczka szkoleniowa, stypendium, dodatek szkoleniowy, dodatek aktywizacyjny, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, poradnictwo zawodowe, zajęcia aktywizacyjne.
3. Usługi wspomagające zatrudnienie: stypendium na kontynuowanie nauki, finansowanie studiów podyplomowych, finansowanie kosztów egzaminów, refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 i osobą zależną.
4. Dokumentacja rynku pracy.
5. Rozmowa kwalifikacyjna.
6. Techniki poszukiwania zatrudnienia.
7. Strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Pile.

W związku z realizacją projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego:

- 1.5 „Aktywni po latach”,
- 1.2 „Praktyka - Praca – Sukces”,
- 1.2 „Szansa dla młodych”,
- 1.3 „Czas na zmiany” oraz
- 1.3 „Podejmij wyzwanie”

oraz finansowanego z Funduszu Pracy „Praca dla młodych – Dobry start” ,

doradcy zawodowi organizowali spotkania informacyjno - doradcze, na których przedstawiali główne założenia projektów i źródła ich finansowania. Doradcy zawodowi brali udział w wyszukiwaniu kandydatów do uczestnictwa w projektach oraz we wstępnej weryfikacji beneficjentów. Spotkania z kandydatami do udziału w projektach odbywały się zgodnie z założeniami Indywidualnego Planu Działania. Celem spotkań było przygotowanie uczestników do aktywnego i efektywnego uczestnictwa w projektach.

Przeprowadzono także spotkania promujące wśród osób bezrobotnych możliwość uruchomienia działalności gospodarczej z wykorzystaniem jednorazowych środków w ramach projektu 1.2 „Szansa dla młodych” .

Doradcy zawodowi uczestniczyli w naborze i weryfikacji kandydatów na realizowane szkolenia grupowe: „Nowoczesny magazynier z uprawnieniami wózka jezdniowego”, „Jak założyć i prowadzić własną firmę”, „Przedstawiciel handlowy”, „Instruktor prawa jazdy kat. B”, „Prawo jazdy kat. C”, „Prawo jazdy kat. D”, „Prawo jazdy kat. E do C”, „Kadry - Płace – ZUS”, „Spawanie metodą TIG i MAG wraz z czytaniem rysunku technicznego”, „Operator obrabiarek sterowanych numerycznie”, „Bukieciarstwo”, „Obsługa kas fiskalnych z terminalem kart płatniczych”, „Archiwista I stopnia”, „Operator koparko – ładowarki”, „Opieka nad osobami starszymi”, „Operator wózków widłowych”, „Obsługa komputera w stopniu podstawowym”.

W ramach współpracy z Zespołem Szkół Ekonomicznych w Pile zorganizowano spotkania informacyjne dla osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w celu przedstawienia możliwości podjęcia dalszej bezpłatnej edukacji na poziomie szkoły średniej. Przeprowadzono również spotkania z młodzieżą ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zamieszkałych w internacie przy Zespole Szkół im. Stanisława Staszica. Tematyka spotkań obejmowała następujące zagadnienia: usługi Powiatowego Urzędu Pracy w Pile, techniki poszukiwania zatrudnienia, dokumentacja rynku pracy, rozmowa kwalifikacyjna, podejmowanie działalności gospodarczej, wyjazd za granicę w charakterze Au – Pair, zawody przyszłości.

Zgodnie z założeniami projektu „Outplacement dla zwalnianych grupowo”, którego celem było złagodzenie skutków zwolnień grupowych, zorganizowano spotkanie informacyjno – doradcze w zakresie:

- autoprezentacji i przeprowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej,
- zaznajamiania z technikami poszukiwania pracy,
- określenia predyspozycji zawodowych, posiadanych kwalifikacji i kompetencji,
- pisanie CV i listu motywacyjnego,
- zakładanie własnego biznesu.

W 2007 r. z inicjatywy Senatora Mieczysława Augustyna przy współpracy z Fundacją Edukacyjną BACHALSKI zorganizowane zostały bezpłatne kursy języków obcych: angielskiego i niemieckiego. W związku z tym m.in. w ramach aktywizacji osób niepełnosprawnych zorganizowano i przeprowadzono spotkania informacyjno – doradcze mające na celu przedstawienie możliwości skorzystania z bezpłatnych kursów języków obcych w ramach programu „Edukacja bez Granic”. W spotkaniach uczestniczyło 60 osób niepełnosprawnych, z czego 28 było zainteresowanych udziałem w kursie. Celem spotkań było również rozpoznanie oczekiwań wobec Urzędu Pracy oraz instytucji świadczących pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych. Program spotkania obejmował: przedstawienie usług rynku pracy świadczonych przez PUP, takich jak: pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i szkolenia oraz możliwość skorzystania z jednorazowych środków na działalność gospodarczą. Osoby niepełnosprawne zapoznały się z działaniami instytucji publicznych świadczących pomoc osobom niepełnosprawnym w powiecie pilskim. Ogółem, łącznie z osobami niepełnosprawnymi chęć uczestnictwa w szkoleniu zgłosiło 179 osób bezrobotnych, z tego 138 w zakresie nauki języka angielskiego, a 41 języka niemieckiego.

Poradnictwo zawodowe świadczone dla osób niepełnosprawnych obejmowało również wstępną weryfikację kandydatów do projektu „Telepraca” – dzięki któremu osoby miały możliwość podjęcia pracy w domu, a także w specjalnie przygotowanych „Telechatkach” - oraz do projektu „Gotowi do pracy – wsparcie dla osób niepełnosprawnych w podejmowaniu zatrudnienia”.

Zgodnie z realizowanymi porozumieniami z gminami powiatu pilskiego, poradnictwem indywidualnym objęto osoby bezrobotne korzystające z pomocy miejskich i gminnych ośrodków pomocy społecznej, w szczególności osoby z zadłużeniem alimentacyjnym.

W celu zwiększenia dostępu do usług poradnictwa zawodowego doradcy zawodowi w dniach potwierdzenia gotowości do pracy udzielali informacji o usługach świadczonych przez PUP oraz o możliwościach udziału w realizowanych projektach współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego osobom bezrobotnym zamieszkałym na terenie gmin: Kaczory, Ujście, Szydłowo, Łobżenica, Białośliwie, Miasteczko Krajeńskie i Wysoka.

6.3. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynkowych

W okresie I – XII 2007r. na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu PUP skierował 2.052 osoby bezrobotne, tj. o 277 osób (o 15,6%) więcej niż w analogicznym okresie 2006r.

W porównaniu z 2006r. zwiększyła się liczba osób bezrobotnych skierowanych na:

- szkolenia – o 130 osób,

- staże – o 123 osoby,
- przygotowanie zawodowe – o 85 osób,
- stanowiska pracy utworzone w ramach refundacji kosztów ich wyposażenia i doposażenia – o 23 osoby,
- roboty publiczne – o 6 osób.

Wzrosła również liczba osób, którym udzielono środków na podjęcie działalności gospodarczej o 18 osób.

Na porównywalnym poziomie była liczba osób zaktywizowanych w ramach prac społecznie użytecznych.

Niższa natomiast była liczba osób zaktywizowanych w ramach prac interwencyjnych, czego powodem była przede wszystkim zmiana rozporządzenia dotycząca tych prac, które weszło w życie dopiero pod koniec kwietnia 2007r., oraz mniejsze zainteresowanie tą formą pomocy wykazywane przez zakłady pracy.

W sytuacji spadku bezrobocia w 2007r. Urząd skierował oferty aktywizacji zawodowej do liczniejszej niż w ubr. grupy osób bezrobotnych. W rezultacie z pomocy Urzędu skorzystało 33,6% średniomiesięcznej liczby osób bezrobotnych w 2007r. wynoszącej 6.112 osób, podczas gdy w 2006r. -21, 3% przy średniomiesięcznej 8.334 osoby.

Liczba osób skierowanych w omawianym okresie przedstawiała się następująco:

Aktywne formy	Liczba zaktywizowanych w okresie				Dynamika 2006r. = 100%
	2006r.		2007r.		
	osoby	struktura w %	osoby	struktura w %	
1. Prace interwencyjne	155	8,7	47	2,3	30,3
2. Roboty publiczne	117	6,6	123	6,0	105,1
3. Jednorazowe środki na podjęcie dział. gosp.	88	5,0	106	5,2	120,5
4. Ref. wyposażenia i doposażenia st. pracy	121	6,8	144	7,0	119,0
5. Szkolenia	288	16,2	418	20,4	145,1
6. Staże	535	30,1	658	32,0	123,0
7. Przygotowanie zawodowe	317	17,9	402	19,6	126,8
8. Prace społecznie użyteczne	154	8,7	154	7,5	100,0
Ogółem	1.775	100,0	2.052	100,0	115,6

W 2007 roku aktywizacją zawodową objęto ogółem 2. 410 osób łącznie z osobami, które zostały skierowane do programów rynkowych w 2006 roku i kontynuowały udział w 2007 roku. Było to o 39 osób więcej niż w 2006 roku.

W otoczeniu małej i średniej przedsiębiorczości wspierano tworzenie miejsc pracy w następujących branżach:

Wyszczególnienie	L. miejsc pracy utworzonych w ramach			
	Środków na podjęcie działalności gospodarczej		Refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	
	l. osób	% udział	l. utworzonych miejsc pracy	% udział
Ogółem	106	100,0	74	100,0
z tego:				
- działalność handlowa	25	23,6	19	25,7
- usługi	79	74,5	44	59,4
- produkcja	2	1,9	11	14,9

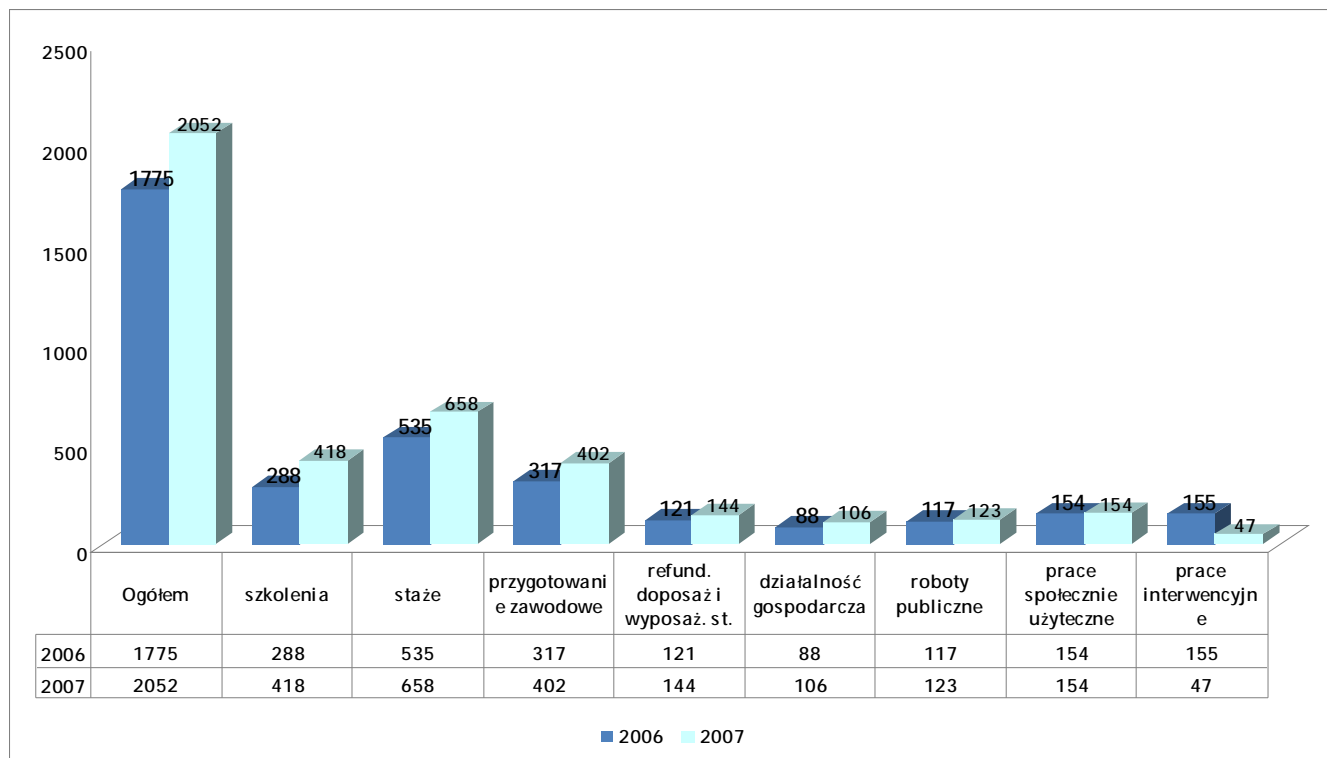
Podjęmowanie działalności gospodarczej zdominowały usługi. Osoby bezrobotne uruchamiały firmy świadczące głównie usługi ogólnobudowlane i transportowe, a ponadto: kosmetyczne, fryzjerskie, terapeutyczne, mechaniki pojazdowej, gastronomiczne, studio reklamy i promocji, wideofilmowanie, salę zabaw dla dzieci, projektowanie i wykonawstwo oraz montaż mebli, usługi geodezyjne, stolarskie, transport drogowy taksówką, usługi kurierskie.

Pracodawcy natomiast tworzyli stanowiska pracy dla specjalistów ds. handlu i marketingu, zaopatrzeniowca, sprzedawcy samochodów, bukmachera, księgowej, kucharza, piekarza, cukiernika, przedstawiciela handlowego, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych.

Urząd organizował szkolenia indywidualne i grupowe. Na indywidualne wnioski bezrobotnych skierowano 34 osoby na następujące szkolenia: operator wózków widłowych (1 osoba), operator koparko – ładowarki (3 osoby), operator obrabiarek sterowanych numerycznie (1 osoba), prawo jazdy kat. C (9 osób), C+E (3 osoby) oraz kat. D (8 osób) i B(1 osoba), a także kursy doszkalaćcające kierowców przewożących osoby (1 osoba) i rzeczy (2 osoby), palacz c.o. (1 osoba), kosztorysowanie i protokołowanie w programie typu Sonel (1 osoba), jak założyć i prowadzić własną firmę (1 osoba), operator oczyszczalni ścieków (1 osoba), spawanie metodą TIG i MAG z czytaniem rysunku technicznego (1 osoba).

W organizowanych przez Urząd szkoleniach grupowych uczestniczyły 384 osoby podnosząc kwalifikacje zawodowe lub ogólne potrzebne do wykonywania i poszukiwania pracy. Były to następujące szkolenia: jak założyć i prowadzić własną firmę (75 osób), prawo jazdy kat. C (29 osób) C+E (8 osób) oraz kat. D (11 osób), spawanie metodą TIG z czytaniem rysunku technicznego (12 osób), spawanie metodą TIG i MAG z czytaniem rysunku technicznego (28 osób), nowoczesny magazynier z uprawnieniami kierowcy wózka jezdniowego (30 osób), fakturowanie i obsługa kas fiskalnych

z terminalem kart płatniczych (24 osoby), kadry - płace-ZUS (22 osoby), szkolenie aktywizacyjne (20 osób), opieka nad osobami starszymi (15 osób), archiwista I stopnia (15 osób), operator obrabiarek sterowanych numerycznie (11 osób), operator koparko – ładowarki (15 osób), operator wózków widłowych (24 osób). bukieciarstwo (11 osób), przedstawiciel handlowy (10 osób), instruktor prawa jazdy (8 osób), obsługa komputera w stopniu podstawowym (6 osób), obsługa kas fiskalnych z terminalem kart płatniczych (10 osób).

Wykres 17. Liczba osób bezrobotnych skierowanych do aktywnych programów rynku pracy w latach 2006 -2007

7. WYDATKI NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA

W 2007 r. Powiat Pilski dysponował limitem środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w wysokości 6.056,0 tys. zł.

Decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2007 r. przyznano - według algorytmu - Powiatowi kwotę w wysokości 4.041,6 tys. zł. Po pozytywnej opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia z dnia 6 kwietnia 2007r. podzielony został następująco:

- 3.750,3 tys. zł na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- 291,3 tys. zł na udział własny w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dodatkowo limit środków na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej został zwiększony o środki w kwocie ogółem 2.014,4 tys. zł na realizację złożonych wniosków i projektów:

1. **1.310,9 tys. zł** – z rezerwy Samorządu Województwa Wielkopolskiego na realizację projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich, współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, przy czym:

1) 260,9 tys. zł – na kontynuację projektów rozpoczętych w 2006 roku:

- Działanie 1.2 „Praktyka – Praca – Sukces” - 206,8 tys. zł.
- Działanie 1.3 „Wystartuj jeszcze raz” - 54,1 tys. zł,

2) 1.050,0 tys. zł – na podjęcie realizacji projektów:

- Działanie 1.2 „Szansa dla młodych” - 250,0 tys. zł,
- Działanie 1.3 „Podejmij wyzwanie „ - 250,0 tys. zł,
- Działanie 1.3 „Czas na zmiany” - 550,0 tys. zł,

2. **703,5 tys. zł** – z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na podjęcie realizacji programów regionalnych finansowanych ze środków Funduszu Pracy:

- „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy” - 163,5 tys. zł,
- „Praca dla młodych – Dobry Start” - 148,3 tys. zł,

- „Nie jesteś sam” - 240,0 tys. zł,
- „Rowy” - 19,7 tys. zł,
- realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej - 132,0 tys. zł.

Po dokonanych – zgodnie z potrzebami rynku pracy – przesunięciach limit środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przedstawiał się następująco:

1. **4.288,6 tys. zł** – według algorytmu, z tego:
  - 1) 3.840,2 tys. zł – na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
  - 2) 448,4 tys. zł – na udział własny w projektach współfinansowanych z EFS,
2. **1.310,9 tys. zł** – rezerwa Samorządu Województwa Wielkopolskiego na realizację projektów w ramach SPO RZL współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, z tego:
  - 1) 260,9 tys. zł – kontynuacja projektów z 2006 r.:
    - Działanie 1.2 „Praktyka – Praca – Sukces” - 206,8 tys. zł,
    - Działanie 1.3 „Wystartuj jeszcze raz” - 54,1 tys. zł,
  - 2) 1.050,0 tys. zł – projekty nowo rozpoczęte w 2007 r.
    - Działanie 1.2 - „Szansa dla młodych” - 250,0 tys. zł,
    - Działanie 1.3 - „Podejmij wyzwanie” - 250,0 tys. zł,
    - Działanie 1.3 - „Czas na zmiany” - 550,0 tys. zł,
3. **456,5 tys. zł** – rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej na podjęcie realizacji programów regionalnych finansowanych z Funduszu Pracy, z tego:
  - „Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy” - 106,6 tys. zł,
  - „Praca dla młodych – Dobry Start” - 144,5 tys. zł,
  - „Nie jesteś sam” - 185,9 tys. zł,
  - „Rowy” - 19,5 tys. zł.

W roku 2007 na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej Powiat Pilski dysponował kwotą limitu wyższą o 546,3 tys. zł (o 9,9%) niż w 2006 r.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym opracowany został projekt: „Aktywni po latach” i przesłany na ogłoszony przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej konkurs wniosków o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Priorytet 1 Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej.

Projekt: „Aktywni po latach” zweryfikowany został pozytywnie, a na jego realizację MPiPS przyznało dofinansowanie z EFS w kwocie 193.223,54 zł, tj. w wysokości 80% wartości projektu ogółem wynoszącej 241.529,42 zł, przy czym na 2007 rok – 146.000,00 zł. Pozostałe 20% wartości projektu, tj. kwotę 48.305,88 zł stanowi udział środków własnych: Funduszu Pracy będącego w dyspozycji Powiatu – 31.805,88 zł oraz środków wyasygnowanych z budżetu Powiatu – 16.500,00 zł.

Po uwzględnieniu przyznanej kwoty na realizację w/w projektu na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu Powiat Pilski w 2007 roku dysponował kwotą ogółem w wysokości 6.202,0 tys. zł. Projekt realizowany jest w okresie od 1 marca 2007 r. do 31 maja 2008r.

W 2007r. w ramach projektu – z uwagi na odmowy aktywizacji - wydatkowano ogółem kwotę 126.449,42 zł, z tego:

- 101.159,54 zł - z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- 14.289,88 zł - z Funduszu Pracy będącego w dyspozycji Powiatu, przy czym:
  - 2.689,89 zł – na aktywizację zawodową bezrobotnych oraz
  - 11.599,99 zł – pozostałe wydatki,
- 11.000,00 zł – ze środków budżetowych Powiatu.

Wydatki z limitu FP ogółem w 2007 r. były w stosunku do wydatków poniesionych w 2006r. o 1.315,4 tys. zł i o 9,4% niższe. Zmniejszenie wydatków z FP ogółem spowodowane było przede wszystkim niższą niż w 2006 r. kwotą wypłat na zasiłki dla bezrobotnych o 1.906,2 tys. zł, tj. o 24,4% .

Do obniżenia wydatków na zasiłki dla bezrobotnych przyczyniło się znaczne obniżenie liczby bezrobotnych ogółem, w tym także z prawem do zasiłku. W rezultacie wydatki na zasiłki dla bezrobotnych w 2007 r. osiągnęły w porównaniu z 2006r. dynamikę wzrostu na poziomie 75,6%, a więc o 15,0 punktu procentowego niższą od dynamiki wydatków ogółem wynoszącej 90,6%.

W 2007 r. wydatki na programy promocji zatrudnienia znacznie bowiem w porównaniu z 2006 r. wzrosły, osiągając dynamikę na poziomie 110,5%, a więc znacząco wyższą od uzyskanej dla wydatków ogółem (o 19,9 punktu procentowego).

Wydatki z limitu FP w układzie rodzajowym oraz ich dynamika i struktura przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Wydatki w tys. zł		Dynamika % 2006r. = 100	Struktura %	
	2006	2007		2006	2007
1	2	3	4	5	6
Wydatki ogółem	14.000,7	12.685,3	90,6	100,0	100,0
z tego na:					
1) zasiłki dla bezrobotnych	7.807,0	5.900,8	75,6	55,8	46,5
z tego:					
- zasiłki podstawowe (100%)	2.645,0	1.797,9	68,0	18,9	14,2
- zasiłki obniżone (80%)	1.374,8	1.036,2	75,4	9,8	8,2
- zasiłki podwyższone (120%)	1.859,8	1.646,5	88,5	13,3	12,9
- składki na ubezpieczenie społeczne	1.926,4	1.420,0	73,7	13,8	11,2
- świadczenia za poszukiwanie pracy za granicą	1,0	0,2	20,0	0,0	0,0
2) programy na rzecz promocji zatrudnienia	5.477,9	6.053,3	110,5	39,1	47,7
3) pozostałe wydatki	715,8	731,2	102,2	5,1	5,8

Przedstawione wyżej dane o poziomie i dynamice wydatków z FP pozwalają zauważyć, że w 2007 r. odmiennie ukształtowały się relacje w strukturze wydatków z FP.

Znacząco bowiem wzrósł w wydatkach ogółem udział środków FP w finansowaniu programów na rzecz promocji zatrudnienia – z 39,1% w 2006 r. do 47,7% w 2007 r. Spadł natomiast z 55,8% w 2006 r. do 46,5% w 2007 r. w łącznych wydatkach FP udział środków na wypłaty zasiłków dla bezrobotnych.

Poziom , struktura i dynamika wydatków na rzecz promocji zatrudnienia w 2007 r. przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Wydatki w 2007r. tys. zł	Struktura %		Wskaźnik dynamiki 2006=100
		2006 r.	2007 r.	
Wydatki na rzecz promocji zatrudnienia:	6.053,3	100,0	100,0	110,5
z tego:				
– prace interwencyjne	309,2	11,7	5,1	48,1
– roboty publiczne	423,8	5,8	7,0	132,9
– szkolenia	466,1	5,6	7,7	151,7
– jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1.327,9	17,1	22,0	141,9
– refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	930,4	13,5	15,4	126,0
– staże	1.530,8	25,1	25,3	111,5
– przygotowania zawodowe	890,9	18,6	14,7	87,4
– prace społecznie użyteczne	135,9	1,7	2,2	144,6
– inne (opieka nad dzieckiem lub osobą zależną, dojazdy)	38,3	0,9	0,6	78,8

W strukturze wydatków na rzecz promocji zatrudnienia w 2007 r. największy udział stanowiły środki wydatkowane na staż oraz podjęcie działalności gospodarczej – łącznie 47,3% oraz na refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy i przygotowanie zawodowe. Za organizacją stażu oraz przygotowania zawodowego optują występujące na rynku pracy np. takie zjawiska jak: głęboki spadek bezrobocia i jednocześnie utrzymywanie się bezrobocia strukturalnego, niedostosowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do potrzeb pracodawców.

Realizacja staży i przygotowania zawodowego jest o tyle istotna, iż stanowią one istotny element podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych w pozaszkolnym systemie edukacji ustawicznej, a poprzez staże młode osoby mają także możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego.

Znaczne środki kierowano na tworzenie miejsc pracy poprzez samozatrudnienie oraz u małych i średnich przedsiębiorców, stąd wysoka w porównaniu z ubr. dynamika wydatków na podjęcie działalności gospodarczej – 141,9% oraz refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy

– 126,0%. Udział środków wydatkowanych na obydwie programy stanowił łącznie ponad jedną trzecią – 37,3% ogółem wydatków na rzecz promocji zatrudnienia.

Na uwagę zasługuje również wzrost wydatków na realizowane, przy współpracy z samorządami w oparciu o zawarte porozumienia, prace społecznie użyteczne. W ramach tej formy, na aktywizację bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, wydatkowano w 2007 r. więcej o 44,6% środków FP niż w roku poprzednim.

8. PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH

W okresie styczeń – grudzień 2007r. Powiatowy Urząd Pracy w Pile:

1. Kontynuował realizację dwóch projektów:

- 1) **„Praktyka – Praca – Sukces”** – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”, realizowany od 01.04.2006r. do 30.11.2007r.

W ramach zrealizowanego projektu zaktywizowanych zostało 397 osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia pozostających w ewidencji Urzędu przez okres do 24 m-cy, w tym absolwentów wszystkich typów szkół do 27 roku życia w ramach:

- stażu – 262 osoby,
- szkolenia – 132 osoby,
- przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej – 8 osobom, spośród których 5 osób uczestniczyło także w szkoleniu przygotowującym do uruchomienia i prowadzenia własnej firmy.

- 2) **„Wystartuj jeszcze raz”** – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”, realizowany w okresie 01.04.2006r. – 30.04.2007r.

Realizacja projektu przyczyniła się do zaktywizowania 242 osób powyżej 25 roku życia, w tym osób długotrwale bezrobotnych pozostających bez pracy do 24 m-cy, w formie:

- przygotowania zawodowego – 131 osób,
- szkolenia – 110 osób,
- przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej – 23 osobom, spośród których 22 osoby to uczestnicy szkolenia związanego tematycznie z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej.

2. Przystąpił do realizacji ośmiu nowych projektów:

- 1) **„Czas na zmiany”** – projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”, realizowany w okresie 01.01.2007r. – 30.11.2007r.

Beneficjenci ostateczni projektu to 202 osoby bezrobotne powyżej 25 roku życia, w tym długotrwale bezrobotne pozostające bez pracy do 24 m-cy zaktywizowane poprzez:

- przygotowanie zawodowe – 87 osób,
- szkolenia – 114 osób,

- udzielenie środków na podjęcie działalności gospodarczej – 31 osobom, spośród których 30 uprzednio przygotowanych zostało do samozatrudnienia w ramach szkolenia: „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

Projekt ukierunkowany był na wsparcie na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych, tworząc uczestnikom warunki do aktywności zawodowej poprzez nabycie kwalifikacji zawodowych, ich podniesienie lub zmianę w dostosowaniu do potrzeb rynku pracy. Najaktywniejsi bezrobotni zainteresowani uruchomieniem własnej działalności gospodarczej wyposażeni zostali w niezbędną wiedzę merytoryczną oraz otrzymali pomoc finansową.

2) **„Szansa dla młodych”** – projekt dofinansowany ze środków EFS w ramach SPO RZL Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”, realizowany w okresie 01.06.2007r. – 30.11.2007r. Celem projektu było ograniczenie rozmiarów i skutków bezrobocia wśród bezrobotnej młodzieży do 25 roku życia, zarejestrowanej nie dłużej niż 24 m-ce, zamieszkującej w szczególności w małych miasteczkach i na wsi. Pomoc w ramach projektu skierowana była do 122 osób bezrobotnych, które objęte zostały następującymi działaniami:

- staże – 50 osób,
- szkolenia zawodowe – 64 osoby,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 11 osób, w tym 3 osoby po odbyciu szkolenia „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

3) **„Podejmij wyzwanie”** – projekt dofinansowany w ramach SPO RZL Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”, realizowany w okresie 01.06.2007r. – 30.11.2007r. Założono aktywizację osób w wieku powyżej 25 roku życia, zarejestrowanych nie dłużej niż 24 m-ce i zagrożonych marginalizacją społeczną. W projekcie uczestniczyły w szczególności osoby zamieszkałe na wsi, o niskich i niezgodnych z potrzebami rynku kwalifikacjach zawodowych. W ramach projektu zaktywizowanych zostało 105 osób, w tym poprzez :

- przygotowanie zawodowe – 9 osób,
- szkolenia zawodowe – 87 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 16 osób, w tym 7 osób po odbyciu szkolenia „Jak założyć i prowadzić własną firmę”.

4) **„Rowy 2007”** – wojewódzki program finansowany z Funduszu Pracy, realizowany w okresie od 1.06.2007r. do 31.12.2007r. Program zakładał udzielenie wsparcia dla osób długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ich powrocie na rynek pracy i pozyskaniu źródeł

utrzymania z dochodów z pracy – w ramach robót publicznych. Efektem realizacji programu jest także poprawa stanu urządzeń melioracyjnych w powiecie pilskim.

W ramach programu – stosownie do potrzeb zgłoszonych przez samorządy gminne - zaktywizowano 6 osób zamieszkałych na terenie gmin, gdzie program realizowano, tj. gm. Szydłowo, mig Wyrzysk oraz Łobżenica.

5) „**Nie jesteś sam**” – wojewódzki program finansowany z Funduszu Pracy, realizowany w okresie od 14.08.2007r. do 30.11.2007r. Głównym założeniem programu było udzielenie pomocy w powrocie na rynek pracy 77 osobom bezrobotnym pozostającym bez pracy powyżej 24 miesięcy, aktywizowanych w ramach:

- robót publicznych – 46 osób oraz
- przygotowania zawodowego – 31 osób.

6) „**Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy**” –program finansowany z Funduszu Pracy, realizowany w okresie od 1.07.2007r. do 31.12.2007r. W ramach programu zaktywizowano 11 osób bezrobotnych poprzez:

- szkolenie aktywizujące przygotowujące do zatrudnienia na nowo utworzonych stanowiskach pracy – 10 osób,
- szkolenie zawodowe związane tematycznie z podejmowaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej – 1 osoba,
- przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej – 1 osoba,
- skierowanie do pracy na stanowiska pracy utworzone w ramach refundacji kosztów wyposażenia – 7 osób.

Jedna osoba, która podjęła działalność gospodarczą została jednocześnie przeszkolona w ramach wymienionego szkolenia, natomiast 7 osób skierowanych do pracy uczestniczyło w szkoleniu aktywizującym.

7) „**Praca dla młodych – Dobry Start**” –program finansowany z Funduszu Pracy, realizowany od 1.07.2007r. do 31.12.2007r. Celem programu było umożliwienie uzyskania pierwszego doświadczenia zawodowego osobom bezrobotnym do 25 roku życia i absolwentom szkół wyższych do 27 roku życia, pozostających bez pracy przez okres do 3 miesięcy. W programie uczestniczyło 60 osób bezrobotnych, które uzyskały pierwsze doświadczenia zawodowe poprzez uczestnictwo w stażach.

- 8) „**Aktywni po latach**” – projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach SPO RZL Działania 1.5 Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grupy szczególnego ryzyka, realizowany w okresie od 1.03.2007r. do 31.05.2008r. Główne założenie projektu to ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej i przygotowanie osób narażonych na wykluczenie społeczne do wejścia na rynek pracy oraz powrotu do czynnego życia zawodowego. Projekt zaadresowany został do osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy nieprzerwanie od momentu ostatniej rejestracji. Do końca 2007r. pomoc w ramach projektu skierowano do 49 osób bezrobotnych, którzy objęci zostali następującymi formami wsparcia: szkoleniem aktywizującym z udziałem psychologa, szkoleniem zawodowym, stażem, przygotowaniem zawodowym.

Założeniem projektu było przejście przez osoby bezrobotne całej ścieżki aktywizacji: od szkoleń poprzez staż lub przygotowanie zawodowe do zatrudnienia. Jednakże z uwagi na przerwanie udziału w projekcie kolejne osoby kierowane do projektu nie miały możliwości przejścia pełnej ścieżki.

9. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

W okresie od stycznia do grudnia 2007r.

1. Współpracowano z organami samorządu powiatowego oraz władzami samorządów lokalnych, informując o sytuacji na lokalnym rynku pracy, występujących na nim zjawiskach i podejmowanych działaniach Urzędu.
2. Z przedstawicielami lokalnej władzy samorządowej zawarto porozumienia systematyzujące dotychczasową współpracę w zakresie:
  - pomocy osobom bezrobotnym zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą,
  - ułatwienia osobom bezrobotnym dostępu do usług świadczonych przez Urząd Pracy,
  - aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
  - współpracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.
3. Zorganizowano konferencję pt.: „Program Operacyjny Kapitał Ludzki – perspektywa Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007 – 2013”. Na konferencję zaproszono: przedstawiciele samorządów lokalnych oraz radnych Rady Powiatu w Pile, członków Powiatowej Rady Zatrudnienia, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych oraz rektorów wyższych uczelni, a także dyrektorów i kierowników ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele organizacji pozarządowych, pracodawców, jednostek szkoleniowych.
Na konferencji przedstawiono:
  - informację dotyczącą realizowanych w latach 2004 – 2007:
    - projektów stypendialnych współfinansowanych z EFS w ramach Działania 2.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”,
    - projektów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowanych w ramach Społecznego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich: Działanie 1.2 „Perspektywy dla młodzieży”, Działanie 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia”, Działania 1,5’ Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grupy szczególnego ryzyka,
  - priorytety w finansowaniu przedsięwzięć lokalnych i regionalnych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – Komponent Regionalny na lata 2007 – 2013
  - zmiany w zasadach wykorzystywania środków Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie programowania 2007 – 2013.
4. Podjęto współpracę z Fundacją Aktywnej Rehabilitacji – Punkt Aktywizacji Zawodowej w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych w przechodzeniu na otwarty rynek pracy.

5. Urząd przystąpił do współdziałania w projekcie „Gotowi do pracy – wsparcie osób niepełnosprawnych w podejmowaniu zatrudnienia” współfinansowanego ze środków EFS. Wykonawcą projektu jest firma WYG International sp. z o.o. Celem projektu jest aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych, ukształtowanie czynnych postaw osób niepełnosprawnych, w tym określenie ich predyspozycji zawodowych, opracowanie indywidualnych planów działania oraz promocja potencjału zatrudnieniowego.
6. Dyrektor PUP oraz Z-ca Dyrektora PUP Dyrektor Filii w Wyrzysku zwizytowali znaczących pracodawców z terenu działania Filii w Wyrzysku. Celem spotkań było przede wszystkim nawiązanie oraz rozwijanie istniejącej już współpracy. Poruszano problemy związane z funkcjonowaniem firmy, jej rozwojem, pozyskiwaniem kadry. Podczas spotkań przedstawiono również ofertę Urzędu dotyczącą możliwości aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wspieranej środkami Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Poruszano również problemy wynikające z dotychczasowej współpracy z PUP. Takie wizyty Dyrektora i przedstawiciela PUP odbywały się również u pracodawców z terenu działania PUP w Pile.
7. PUP zorganizował giełdy pracy oraz spotkania rekrutacyjne pracodawców z kandydatami do zatrudnienia, na staż i przygotowanie zawodowe.
8. W dzień wolny od pracy zorganizowano „Drzwi Otwarte Urzędu Pracy” w celu przybliżenia usług świadczonych przez Urząd Pracy osobom mającym utrudniony do nich dostęp w stałych godzinach otwarcia Urzędu.
9. Opracowano następujące materiały statystyczno-analityczne:
  - comiesięczne biuletyny informacyjne o sytuacji na rynku pracy,
  - „Informację o sytuacji na rynku pracy w powiecie pilskim w 2006r”,
  - „Informację o bezrobociu na terenie m. i g. Wyrzysk w 2006r.”,
  - raporty o kształtującym się na powiatowym rynku pracy popycie i podaży wolnych zasobów siły roboczej wg zawodów i specjalności:
    - „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim za 2006r.”,
    - „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie pilskim w I półroczu 2007r.”,
  - informację o zawodach deficytowych i nadwyżkowych na pilskim rynku pracy w 2006r. – materiał na konferencję: „Oferta edukacyjna wobec wymagań na rynku pracy”,

- informację o realizowanym programie „Aktywni niepełnosprawni” uwzględniającą analizę sytuacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych na pilskim rynku pracy.

10. Przedstawiciele Urzędu brali udział w:

- Ogólnopolskich Targach Pracy „Otwarcie na wyzwania”, zorganizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Pile,
- Europejskich Dniach Pracy (w ramach sieci EURES), podczas których udostępniono krajowe i międzynarodowe oferty pracy oraz umożliwiono odbywanie rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcami,
- spotkaniu z przedstawicielami urzędów pracy, Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego i pracodawców dotyczącym przygotowania materiałów i opinii do opracowania „Diagnozy stanu i potrzeb kadrowych do 2010 roku w poszczególnych zawodach” dla subregionu pilskiego,
- badaniu przeprowadzonym w ramach projektu „Oferta edukacyjna wielkopolskich szkół wyższych, a potrzeby rynku pracy” realizowanym przez Wyższą Szkołę Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu,
- szkoleniu – warsztatach z zakresu uprawnień absolwentów określonych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zorganizowanych dla studentów przez Biuro Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów przy Wyższej Szkole Biznesu w Pile, zorganizowanej przez firmę ASM Centrum Badań i Analiz Rynku Pracy,
- konferencjach:
  - „Kobieta pracująca na (nie)przyjaznym rynku pracy” poświęconej sytuacji zawodowej kobiet na krajowym rynku pracy, problemom i ocenie tego rynku uzasadnionych wynikami przeprowadzanych badań,
  - inicjującej uruchomienie projektu MPiPS : „Profesjonalne służby zatrudnienia na rzecz ekonomii społecznej trzeciego sektora”,
  - związanej z realizacją projektu: „O krok od pracy” współfinansowanego z EFS w ramach SPO RZL Działanie 1.4 Kroki ku pracy – program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
  - plenarnej konferencji wielkopolskich organizacji pozarządowych, przedmiotem której były m.in. zagadnienia finansowania działań z zakresu ekonomii społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

- pod patronatem Stanisława Marcina Chmielewskiego – posła na Sejm RP zorganizowanej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Pile. Tematami konferencji były:
  - organizacje pozarządowe jako partner każdej władzy,
  - zmiany w prawodawstwie w zakresie ochrony oraz pomocy osobom niepełnosprawnym,
  - pomoc społeczna,
  - „Europejski Fundusz Społeczny dla Rozwoju Północnej Wielkopolski”, zorganizowanej przez Agencję Rozwoju Północnej Wielkopolski w Pile,
  - „Oferta edukacyjna wobec wymagań na rynku pracy”, zorganizowanej przez Starostę Pilskiego,
  - Konferencji prasowej dotyczącej zakończenia I Edycji Programu Edukacja Bez Granic – realizowanego z inicjatywy Senatora Pana Mieczysława Augustyna,
- spotkaniu nt.: Działalność Stowarzyszenia „MONAR”, Wielkopolskiego Centrum Pomocy Bliźniemu „MARKOT”,
- seminarium: „Rynki Unii Europejskiej” poświęconemu tematyce prowadzenia działalności gospodarczej na terenie pięciu krajów członkowskich: Bułgarii, Hiszpanii, Niemiec, Rumunii i Wielkiej Brytanii oraz na Ukrainie,
- zorganizowanym przez władze Gminy Wyrzysk oraz Fundację Centrum Aktywności Obywatelskiej spotkaniu warsztatowym przeznaczonym dla wszystkich zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 - 2013. Władze samorządowe, organizacje i instytucje oraz indywidualni mieszkańcy gminy przystąpili do utworzonej w sierpniu 2007r. Lokalnej Grupy Działania: „Krajna nad Notecią”, a podczas spotkań warsztatowych tworzona jest lista projektów najważniejszych dla Lokalnej Grupy Działania.
- posiedzeniach Komisji Rady Miejskiej w Wyrzysku, na których przedstawiono aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy,
- „III Pilskich Targach Edukacyjnych” zorganizowanych przez Starostę Pilskiego i Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Pile, na których prezentowano świadczone usługi dla osób bezrobotnych,
- sesjach Rady Powiatu, posiedzeniach Komisji Polityki Społecznej, Zdrowia i Bezpieczeństwa Rady Powiatu oraz posiedzeniach Zarządu Powiatu, na których przedstawił m.in.
  - „Informację o bezrobociu na powiatowym rynku pracy za 2006 rok”,

- „Informację o bezrobociu na powiatowym rynku pracy w powiecie pilskim w I półroczu 2007r.”,
  - posiedzeniach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
  - debacie mającej na celu aktualizację „Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego”,
  - zorganizowanym przez Agencję Rozwoju Północnej Wielkopolski spotkaniu instytucji otoczenia biznesu powiatu pilskiego z niemiecką delegacją – na czele ze Starostą Powiatu Schwalm – Edern goszczącą na zaproszenie Starosty Pilskiego; na spotkaniu prezentowano materiał informacyjny o funkcjonujących w otoczeniu biznesu instytucjach oraz zakresie ich działalności,
11. Zorganizowano 4 posiedzenia Powiatowej Rady Zatrudnienia, na których przede wszystkim:
- omawiano aktualną sytuację na powiatowym rynku pracy,
  - wyrażano opinię – poprzez podjęcie uchwał – przede wszystkim w sprawach:
    - a/ realizacji wydatków środków FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2006r.,
    - b/ realizacji wydatków środków FP na „pozostałe wydatki” poniesione w 2006r.,
    - c/ propozycji podziału limitu środków FP przyznanego wg algorytmu na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz „pozostałe wydatki” formy przeciwdziałania bezrobociu w 2007r. dla powiatu pilskiego,
    - d/ ramowego planu szkoleń grupowych dla osób bezrobotnych na 2007r.,
    - e/ przesunięć środków FP i podziału dodatkowych środków FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu przyznaných z rezerwy MPiPS – dokonywanych na podstawie upoważnienia Powiatowej Rady Zatrudnienia z 27 lipca 2007r.,
    - f/ propozycji przesunięć limitu środków FP na „pozostałe wydatki”,
    - g/ planowanych do uruchomienia w roku szkolnym 2007/2008 nowych kierunków kształcenia,
    - h/ kryteriów dotyczących organizacji instrumentów rynku pracy.

10. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W 2007 r. na rynku pracy powiatu pilskiego wystąpiły pozytywne tendencje:
  - nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych o 1. 846 tj. o 25,5% w porównaniu z końcem grudnia 2006,
  - odnotowano spadek stopy bezrobocia z 13,2% na koniec grudnia 2006 r. do 9,9% na koniec 2007 r. (o 3,3 pkta procentowego),
  - nastąpił wzrost ofert pracy z 2 203 do 5. 054, czyli o 129,4%; ilość ofert pracy była większa o 2. 851 w porównaniu z ilością ofert dysponowanych w roku 2006,
  - zwiększył się udział osób bezrobotnych podejmujących zatrudnienie w średniomiesięcznej liczbie osób bezrobotnych z 68,4% w 2006 r. do 74,9% w 2007 r.; pracę podjęło 4. 580 osób, natomiast staż i przygotowanie zawodowe 1. 060 osób.

2. Pomimo pozytywnych tendencji, występuje na pilskim rynku pracy, również na wielkopolskim oraz krajowym bezrobocie strukturalne charakteryzujące się m.in. wysokim udziałem w ogólnej liczbie osób bezrobotnych osób, które znajdują się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Na koniec 2007 r.:

- osoby młode do 25 roku życia:
  - powiat pilski - 17,8%,
  - woj. wielkopolskie - 21,0%.
- bezrobotni powyżej 50 roku życia:
  - powiat pilski - 22,3%,
  - woj. wielkopolskie - 20,2%.
- osoby bez kwalifikacji:
  - powiat pilski - 30,0%,
  - woj. wielkopolskie - 28,1%.
- osoby niepełnosprawne:
  - powiat pilski - 2,9%,
  - woj. wielkopolskie - 3,9%.
- osoby długotrwale bezrobotne:
  - powiat pilski - 58,8 %,
  - woj. wielkopolskie - 59,5%.

3. Osoby bezrobotne cechuje stosunkowo niski poziom wykształcenia:
  - wyższe wykształcenie na koniec 2007 r. posiadało 5,5% ogólnej liczby osób bezrobotnych,
  - policealne i średnie zawodowe - 22,1%,
  - średnie ogólnokształcące - 5,8%,
  - zasadnicze zawodowe - 31,0%,
  - gimnazjalne i poniżej - 35,6%;
4. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych – 1.033 osób nie posiadało zawodu. Najczęściej występującymi zawodami wśród bezrobotnych były: sprzedawca, technik ekonomista, kucharz, krawiec, sprzątaczką, monter sprzętu oświetleniowego, murarz, ślusarz, technik pracy biurowej, mechanik samochodów osobowych;
5. Największa ilość ofert pracy w 2007 r. skierowana była do osób w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, technik prac biurowych, kierowca samochodów ciężarowych; operator maszyn, magazynier, technik administracji, murarz, ślusarz;
6. W okresie 2007 r. Powiatowy Urząd Pracy zaktywizował – w ramach dofinansowania ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego - 2. 410 osób.
W rezultacie w programach i projektach uczestniczyło 33,6% średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w 2007 r., podczas gdy w 2006 roku – 21,3%. Z usług poradnictwa zawodowego skorzystało 3. 156 osób;
7. Na aktywizację zawodową osób bezrobotnych powiat pilski dysponował limitem środków w wysokości 6. 056 tys. zł., tj. wyższym o 546,3 tys. zł aniżeli w 2006 roku. Poza limitem pozyskano dodatkowo środki w kwocie 146,0 tys. zł. Łącznie zatem Powiat dysponował kwotą wyższą o 692,3 tys. zł (o 12,6%) niż w roku 2006. Poza limitem - przyznany według algorytmu – pozyskano ogółem 2 160,4 tys. zł środków zewnętrznych z tego:
  - środki krajowe - 703,5 tys. zł,
  - środki unijne - 1.456,9 tys. zł.
8. W 2007 r. wydatki na programy promocji zatrudnienia znacznie w porównaniu z 2006 r. wzrosły osiągając dynamikę na poziomie 110,5% . W rezultacie wzrostu nakładów odmiennie ukształtowały się relacje w strukturze wydatków ogółem. Znacząco wzrósł w wydatkach ogółem – z 39,1% w 2006 r. do 47,7% w 2007 r. udział środków FP w finansowaniu programów na rzecz promocji zatrudnienia.
9. W strukturze wydatków na rzecz promocji zatrudnienia w 2007 r. największy udział stanowiły środki wydatkowane na staż oraz podjęcie działalności gospodarczej - łącznie 47,3%, a także na refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy i przygotowanie zawodowe. Realizacja staży i przygotowania zawodowego jest o tyle istotna, iż stanowią one

istotny element podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych w pozaszkolnym systemie edukacji ustawicznej, a poprzez staże młode osoby mają także możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego.

10. Znaczne środki kierowano na tworzenie miejsc pracy, stąd wysoka w porównaniu z ubr. dynamika wydatków na podjęcie działalności gospodarczej – 141,9% oraz refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy – 126,0%. Udział środków wydatkowanych na obydwie programy stanowił łącznie ponad jedną trzecią – 37,3% wydatków na rzecz promocji zatrudnienia ogółem.
11. W 2007 r. wystąpiły problemy związane z zagospodarowaniem ofert pracy, a dotyczące odmów przez osoby bezrobotne przyjęcia propozycji pracy, staży, przygotowania zawodowego, które spowodowane były:
  - rozbieżnościami pomiędzy oczekiwaniami kandydatów do pracy, a propozycjami pracodawców w zakresie warunków pracy i wynagrodzenia,
  - koniecznością opieki nad dziećmi lub innymi członkami rodziny,
  - uprzedzeniem do niektórych firm na rynku pracy,
  - złym stanem zdrowia, nieudokumentowanym odpowiednim dokumentem,
  - obawami związanymi z brakiem wiary we własne kwalifikacje i umiejętności w korelacji z oczekiwaniem rynku pracodawców,
  - rejestrowaniem się pewnej grupy osób jako bezrobotnych w celu pozyskania ubezpieczenia zdrowotnego oraz nabycia uprawnień do korzystania z opieki społecznej.
12. Mając na uwadze sytuację na rynku pracy w powiecie pilskim w 2007 r. będą podejmowane przede wszystkim działania polegające na:
  - pozyskiwaniu środków zarówno krajowych, jak i zagranicznych na aktywizowanie osób bezrobotnych,
  - zintensyfikowaniu działań motywujących osoby bezrobotne, szczególnie długotrwale oraz bez kwalifikacji, do aktywizacji zawodowej,
  - wprowadzeniu standardów usług rynku pracy ukierunkowanych na indywidualizację usług.

Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
|-| Ewa Dorna